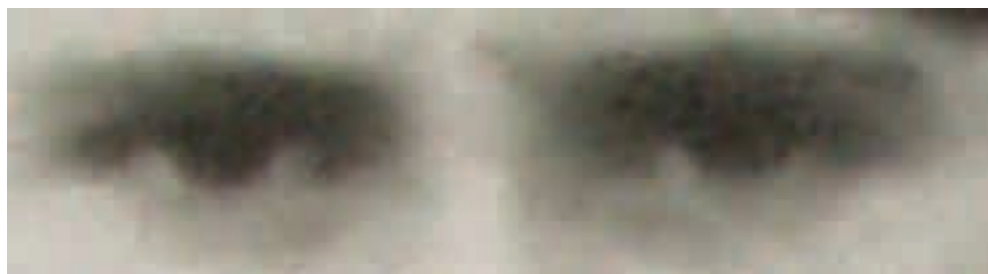

M e m o r i a l

Auschwitz

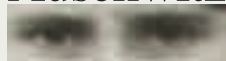
Birkenau

M i e j s c e P a m i ę c i

S P R A W O Z D A N I E
R E P O R T

PAŃSTWOWE MUZEUM AUSCHWITZ-BIRKENAU
W OŚWIĘCIMIU

2 0 0 6

TEKST TEXT Krzysztof Antończyk
Jadwiga Badowska-Buczak
Jolanta Banaś
Igor Bartosik
Bartosz Bartyzel
Alicja Biatecka
Piotr M. A. Cywiński
Andrzej Kacorzyk
Jacek Lech
Jarek Mensfelt
Małgorzata Mentelska
Krystyna Oleksy
Jadwiga Pinderska-Lech
Rafał Pióro
Franciszek Piper
Piotr Setkiewicz
Antoni Stańczyk
Teresa Świebocka
Teresa Zbrzeska

REDAKCJA EDITED BY Andrzej Kacorzyk

TŁUMACZENIE TRANSLATION William Brand – tekst text
Beata Juszczyk – opis zdjęć captions

WYDAWCA PUBLISHER Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu

PROJEKT OKŁADKI COVER DESIGN Robert Płaczek

AUTORZY ZDJĘĆ PHOTOS Archiwum Muzeum
Bartosz Bartyzel
Centrum Informacyjne Rządu
Mariusz Domurat
Magdalena Emilewicz-Pióro
Lidia Foryciarz
Wojciech Gorgolewki
Tomasz Irzyk
Nel Jastrzębiowska
Andrzej Kacorzyk
Jacek Lech
Jarek Mensfelt
Tomasz Pielesz
Robert Płaczek
Mieczysław Stec
Wanda Witek

WYBÓR I OPISY ZDJĘĆ CHOICE AND DESCRIPTION OF PHOTOS
Bartosz Bartyzel, Jacek Lech

PROJEKT GRAFICZNY LAYOUT Agnieszka Matuła

DRUK PRINTED BY **Grafikon**
Jaroszwice 324, 34-100 Wadowice
tel. 033 873 46 20, fax 033 873 46 22
e-mail: biuro@grafikon.com.pl

S P R A W O Z D A N I E
R E P O R T

2 0 0 6

Dr Piotr M.A. Cywiński
dyrektor,
Państwowe Muzeum
Auschwitz-Birkenau

Piotr M.A. Cywiński Ph.D.
director,
Auschwitz-Birkenau
State Museum

Szanowni Państwo!

Nie jest łatwo nazwać to, czym jest dzisiaj Auschwitz. Zwyczajne słowa nie pasują do tego miejsca. Dziś jest nazywane miejscem pamięci, cmentarzem, pomnikiem, muzeum. Ale przecież te słowa nie oddają całego – trudnego do ogarnięcia i wysłowienia – znaczenia Auschwitz.

Auschwitz jest nieustającym bólem na sumieniu świata. Pozostałości niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady przywołują najciemniejsze chwile w dziejach ludzkości. W tym miejscu funkcjonariusze Trzeciej Rzeszy zgładzili ponad milion Żydów, wymordowali także tysiące Polaków, Romów i Sinti, żołnierzy Armii Czerwonej i innych niewinnych ludzi.

Auschwitz stał się symbolem na miarę całej ludzkości. Punktem odniesienia każdej debaty na temat tego, do czego człowiek może się dopuścić. Symbolem Zagłady. To miejsce – jako najbardziej wymowna przestroga dla pokoleń – musi do nas nieustannie przemawiać. Z głębi mroków wypływają bowiem wnioski dla dzisiejszych i przyszłych pokoleń.

Miejscem tym opiekuje się powołane w 1947 roku i stworzone przez byłych więźniów KL Auschwitz – Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau. Pierwszy raz w historii instytucji opiekującej się jednym z najważniejszych miejsc na ziemi przedstawiam Wam, w tej formie, roczny raport z naszej działalności.

Głównymi naszymi zadaniami są oczywiście ochrona i konserwacja relikwów poobozowych, prowadzenie badań naukowych, rozwój programów edukacyjnych. Potrzeby są olbrzymie. Wydarzenia na świecie pokazują jak w sumie niewiele nasza cywilizacja nauczyła się ze swej przeszłości. Dlatego chciałbym przedstawić Wam ludzi, którzy tworzą to Muzeum: konserwatorów, historyków, edukatorów, specjalistów w dziedzinie muzeologii. Od ich zaangażowania, fachowości i oddania zależeć będzie obraz tego Miejsca w najbliższej przyszłości.

Konserwacja jest zadaniem niezwykle odpowiedzialnym i niestety bardzo kosztownym. Zwłaszcza przy tych rozmiarach poobozowego terenu i tak licznych obiektach pozostałych po KL Auschwitz. Zadanie to jest realizowane dzięki Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

a także wsparciu osób i instytucji, które okazały gotowość wzięcia na siebie części odpowiedzialności finansowej. Należą im się słowa wdzięczności i powszechnego uznania. Donatorów wymieniamy na trzeciej stronie okładki.

Rok 2006 był pierwszym, pełnym rokiem funkcjonowania Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście. Pomimo braku siedziby Centrum rozwija nowe programy, przygotowuje się do rozpoczęcia edukacji poprzez sieć internetową. Z Centrum współpracuje obecnie prawie setka wolontariuszy i kilkuset pedagogów oraz nauczycieli z pięciu kontynentów!

Miejsce to jest odwiedzane co roku przez bardzo wiele osób z całego świata. Niektórzy spędzają tu tylko kilka godzin, inni wiele dni. Staramy się przygotowywać różne programy nauczania, konferencje, spotkania, seminaria.

Jesteśmy przekonani o celowości i wyjątkowości naszej misji. Wiemy, że nie ma na ziemi takiego miejsca jak Auschwitz, gdzie można tak prawdziwie być człowiekiem i człowiekiem się stawać. Dlatego zapraszamy do nas naukowców i badaczy, pedagogów i studentów, Ocalałych i ich wnuków, wszystkich zainteresowanych. Każde sumienie do głębi poruszone dziejami tego Miejsca to szansa na wielkie zwycięstwo człowieczeństwa i cywilizacji prawdy. Wasza pamięć o Auschwitz i jego Ofiarach jest sensem istnienia tego Miejsca dziś i jutro. Jest sensem codziennej pracy wielu ludzi – od prawie sześćdziesięciu lat. Liczę na Waszą pamięć o Miejscu Pamięci, na wsluchanie się w tragedię Ofiar, na zrozumienie istoty tego największego upadku ludzkości, na przedsięwzięcie wszystkich odpowiedzialnych kroków, aby następne pokolenia pozostawały wolne od morderczej nienawiści i pogardy dla drugiego człowieka.

Liczę na Waszą pomoc w zachowaniu wymowy tego symbolu dla naszych dzieci i wnuków. Aby i one mogły zrozumieć, do czego jest zdolne każde ludzkie pokolenie.

Dr Piotr M. A. Cywiński

INTRODUCTION

Dear Friends,

It is not easy to say what Auschwitz means now. Ordinary words do not fit this place. Today, it is called a memorial, a cemetery, a monument, a museum. Yet those words fail to convey the entire significance – so difficult to comprehend and articulate – of Auschwitz.

Auschwitz is an unceasing ache in the conscience of the world. The remains of the Nazi German concentration camp and death camp summon up the darkest moments in mankind's history. This is where the functionaries of the Third Reich exterminated more than a million Jews, and also murdered thousands of Poles, Roma and Sinti, Red Army soldiers, and other innocent people.

Auschwitz has become a symbol on a global scale – the reference point for every debate on the subject of how far mankind can go, the symbol of the Holocaust.

This place – as the most eloquent warning to the generations – must unceasingly speak to us. Lessons for today's generation and those of the future emerge from the depths of the gloom.

The Auschwitz-Birkenau State Museum, created by former Auschwitz prisoners and established in 1947, protects this site. For the first time in its history, the institution that safeguards one of the most important places on earth is presenting an annual report on its activities, in this form, to you.

Our main task is, obviously, to protect and conserve the original camp relics, to conduct scholarly research, and to develop educational programs. The needs are vast. World events show how little our civilization has learned, in sum, from its past. This is why I want to introduce you to the people who make up this Museum: the preservationists, historians, educators, and specialists in museum practice. The image of this place in the nearest future depends on their commitment, expertise, and dedication. Preservation is an exceptionally responsible task – and, unfortunately, an exceptionally costly one. Especially given the dimensions of the Auschwitz site and the number of original objects that remain from the camp. This duty can be met thanks to the Polish Ministry of Culture and National Heritage, as well as support from persons and institutions who have proven ready to shoulder part of

the financial burden. They deserve words of gratitude and universal acknowledgement. We list the donors inside the back cover.

2006 was the first year when the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust functioned fully. Despite lacking premises of its own, the Center developed new programs and made preparations for web-based education. Almost 100 volunteers, several hundred educators, and teachers from five continents are already cooperating with the Center.

A great many people from all over the world visit this place each year. Some spend only a few hours here, others – many days. We attempt to prepare a range of instructional programs, conferences, meetings, and seminars.

We are convinced that our mission is fitting and special. We know that there is no place on earth where it is possible to be a person, and to become a person, as authentically as at Auschwitz. That is why we issue an invitation to scholars and researchers, teachers and students, survivors and their grandchildren, and everyone with an interest in Auschwitz. Each conscience touched to the quick by the history of this place is a chance for a great victory for humanity and the civilization of truth. Your remembrance of Auschwitz and its victims gives meaning to the existence of this place, today and tomorrow. This is the meaning of the everyday work of many people – for almost six decades. I am counting on you to remember this Memorial, to listen to the tragedy of the victims, to understand the essence of this low point for humanity, and to take all necessary steps to keep the coming generations free of murderous hatred and contempt for other human beings.

I am counting on your help in preserving the message of this symbol for our children and grandchildren – so that they, too, can understand what every human generation is capable of.

Piotr M. A. Cywiński Ph.D.

1

2

3

1. Byli więźniowie podczas obchodów rocznicy wyzwolenia

2. Wizyta Elie Wiesela w towarzystwie Oprah Winfrey

3. Zinowij Tołkaczew, „Wyzwolenie”

4. Więźniarskie nauszniki – jeden z nowych eksponatów Działu Zbiorów

5. Wysiedlenia ludności polskiej z terenów przyobozowych – konferencja edukacyjna

STYCZEŃ

5 stycznia

Nagrodzony nagrodą Emmy muzyczny film BBC przygotowywany na terenie byłego Auschwitz pojawił się wśród propozycji wydawniczych Muzeum.

12 stycznia

W Miejscu Pamięci Auschwitz złożył wizytę Przewodniczący Komisji ds. Zagranicznych Bundestagu Ruppert Polenz.

25 stycznia

Otwarto wystawę 44 rysunków z cyklu „Auschwitz” radzieckiego żołnierza Zinowija Tołkaczewa, który uczestniczył w wyzwoleniu niemieckiego obozu Auschwitz.

27 stycznia

61. rocznica wyzwolenia KL Auschwitz – uroczystość z udziałem byłych więźniów oraz władz państwowych, m.in. marszałka Sejmu Marka Jurka i premiera RP Kazimierza Marcinkiewicza.

30 stycznia

Tereny Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu odwiedził Elie Wiesel – były więzień i laureat pokojowej Nagrody Nobla, w towarzystwie znanej amerykańskiej dziennikarki Oprah Winfrey.

LUTY

16 lutego

Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście działające w PMA-B rozpoczęło realizację projektu „Historia mówiona”. Jego celem jest zebranie możliwie jak największej liczby relacji byłych więźniów KL Auschwitz.

26 lutego

Przedstawiciele Stowarzyszenia Romów w Polsce upamiętnili 63. rocznicę pierwszej deportacji ludności romskiej do KL Auschwitz i utworzenia w obozie Auschwitz II-Birkenau tzw. Zigeunerfamilienlager (obozu rodzinnego dla Cyganów).

27 lutego

Ostatnie posiedzenie kończącej kadencję Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. Członkowie ustępującej Rady otrzymali z rąk premiera Kazimierza Marcinkiewicza pamiątkowe dyplomy z podziękowaniami.

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

4

5

JANUARY

January 5

The Emmy-winning BBC music production filmed at the Auschwitz site was added to the Museum's publications list.

January 12

Bundestag Foreign Affairs Commission Chairman Ruppert Polenz visited the Auschwitz Memorial.

January 25

Opening of an exhibition of 44 drawings from the Auschwitz cycle by Soviet soldier Zinovy Tol-kachev, who participated in the liberation of the Auschwitz German camp.

January 27

Sixty-first anniversary of the liberation of Auschwitz – Former prisoners and state officials, including Sejm Speaker Marek Jurek and Polish Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz, attended the ceremonies.

January 30

Elie Wiesel, Nobel Peace Prize recipient and former prisoner, visited the grounds of the Auschwitz-Birkenau State Museum in Oświęcim, accompanied by the American television host Oprah Winfrey.

FEBRUARY

February 16

The International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust at the Auschwitz-Birkenau State Museum initiated the Spoken History project, which will collect the greatest possible number of accounts by former Auschwitz prisoners.

February 26

Representatives of the Association of Roma in Poland commemorated the 63rd anniversary of the first deportation of Roma civilians to Auschwitz and the establishment in Auschwitz II-Birkenau of the so-called Zigeunerfamilienlager (Gypsy family camp).

February 27

Members of the International Auschwitz Council meet for the last time before their terms expire. Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz presents them with certificates of acknowledgement.

1. Auschwitz survivors at the ceremony commemorating 61st anniversary of the liberation

2. Elie Wiesel, accompanied by Oprah Winfrey, visiting Auschwitz

3. Zinovy Tol-kachev, "Liberation"

4. Prisoner's earmuffs, one of the newest exhibits in the Collections Department

5. Educational conference "The Expulsion of Polish Civilians as a Step towards Establishing the Camp Interest Zone"

I. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU 2006

1

2

3

1. Ostatnie posiedzenie Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej poprzedniej kadencji

2. Jakob Silberstein odnajduje zrobioną przez siebie kryjówkę w piwnicy bloku 17

3. Pierwsze posiedzenie Rady Programowej Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście

4. XV Marsz Żywych z udziałem Szymona Peresa, rabina Meir Lau oraz wicemarszałka Sejmu RP Bronisława Komorowskiego

MARZEC

2 i 4 marca

Odbyły się konferencje edukacyjne dla młodzieży i nauczycieli poświęcone osobom odznaczonym medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” oraz „Wysiedleniom ludności polskiej jako konsekwencji tworzenia strefy interesów obozu”.

9 marca

Jakob Silberstein, były więzień obozu Auschwitz, odwiedzając po przeszło 60 latach miejsce swojego cierpienia, odnalazł w piwnicy bloku nr 17 przygotowaną przez siebie kryjówkę. Miała ona być wykorzystana na wypadek niespodziewanej ewakuacji obozu.

30 marca

Polski rząd zaproponował zmianę znajdującego się na liście UNESCO wpisu „Obóz Koncentracyjny Auschwitz” na „Były Nazistowski Niemiecki Obóz Koncentracyjny i Zagłady Auschwitz-Birkenau”.

31 marca

Wizytę w Muzeum złożyli sędziowie Sądu Konstytucyjnego Republiki Włoskiej oraz Trybunału Konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej. W Centrum Dialogu i Modlitwy odbyła się sesja naukowa poświęcona kondycji praw człowieka we współczesnym świecie. Mówiono m.in. o działalności Centrum Dialogu, o działalności edukacyjnej PMA-B oraz o prawach człowieka z perspektywy Auschwitz.

KWIECIEŃ

3 kwietnia

Pracownicy Sekcji Komputerowej i Archiwum PMA-B zakończyli skanowanie kartoteki Wydziału Zatrudnienia KL Mauthausen. Elektroniczny indeks nazwiskowy tworzy blisko 60 tys. skanów dokumentów z danymi na temat ok. 30 tys. więźniów tego obozu.

5 kwietnia

Odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Programowej Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście. Posiedzenie poświęcone było metodyce nauczania oraz perspektywom rozwoju MCEAH.

7 kwietnia

Profesor Władysław Bartoszewski otrzymał z rąk premiera Kazimierza Marcinkiewicza nominację na przewodniczącego Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej kolejnej kadencji.

15 kwietnia

Wizytę w Miejscu Pamięci złożył wicepremier Chińskiej Republiki Ludowej Hui Liangu.

25 kwietnia

XV Marsz Żywych. Ponad 8 tys. młodych osób, Żydów z całego świata oraz Polaków, uczestniczyło w XV Marszu Żywych w Oświęcimiu. Na czele tegorocznego marszu szli: laureat pokojowej nagrody Nobla, były premier Izraela Szymon Peres, naczelny rabin Izraela Meir Lau oraz wicemarszałek Sejmu RP Bronisław Komorowski.

25 kwietnia

W Muzeum otwarto wystawę poświęconą transportowi z dnia 30 stycznia 1944 r., jednemu z 15 transportów RSHA Żydów włoskich deportowanych do KL Auschwitz.

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

4

MARCH

March 2 and 4

Educational conferences for students and teachers, devoted to holders of the Righteous among the Nations of the World medal and The Expulsion of Polish Civilians as a Step towards Establishing the Camp Interest Zone.

March 9

Jakob Silberstein, former Auschwitz prisoner, returned after 60 years to the place of his suffering, and found the hiding place he had prepared in the cellar of Block no. 17 for use in case of a surprise evacuation.

March 30

The Polish government proposed that the entry "Auschwitz Concentration Camp" on the UNESCO World Heritage List be changed to "Former Auschwitz-Birkenau Nazi German Concentration and Extermination Camp."

March 31

Judges of the Constitutional Court of the Italian Republic and the Constitutional Tribunal of the Polish Republic visited the Museum. A seminar on the condition of human rights in the contemporary world, held at the Center for Dialogue and Prayer, featured discussion of the work of the Center, the Museum's educational programs, and human rights from the perspective of Auschwitz.

APRIL

April 3

Museum Information Technology and Archives staff finished scanning the Mauthausen Concentration Camp Labor Department card files. A digital name index references almost 60 thousand scanned documents, containing data on about 30 thousand Mauthausen prisoners.

April 5

The Program Council of the International Center for Education on Auschwitz and the Holocaust met for the first time, in a session devoted to teaching methods and perspectives for the development of the ICEAH.

April 7

Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz nominated Professor Władysław Bartoszewski as chairman of the International Auschwitz Council in that body's new term of office.

April 15

Deputy Prime Minister Hui Liangyu of the People's Republic of China visited the Memorial.

April 25

Fifteenth March of the Living. More than 8 thousand young people – Jews from all over the world and Poles – marched in Oświęcim for the fifteenth time. At the head of the column walked Nobel Peace Prize recipient and former Prime Minister of Israel Shimon Peres, Head Rabbi of Israel Meir Lau, and Polish Sejm Deputy Speaker Bronisław Komorowski.

April 25

Opening at the Museum of an exhibition devoted to the transport of January 30, 1944 – one of 15 RSHA transports of Italian Jews to Auschwitz.

1. Last session of the International Auschwitz Council of the previous term

2. Jakob Silberstein finds the hiding place he had prepared in the basement of Block 17

3. First session of the Program Board of the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust

4. Shimon Peres, Rabbi Meir Lau and the Deputy Speaker of the Polish Sejm, Bronisław Komorowski participating in 15th March of the Living

I. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU 2006

1

2

3

1. Wicedyrektor Krystyna Oleksy z nagrodą Sybilla 2005 za utworzenie MCEAH

2. Otwarcie wystawy stałej poświęconej Ofiarom Auschwitz deportowanym z Belgii

3. Benedykt XVI w Auschwitz w towarzystwie Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego

4. Zapisy nutowe obozowej orkiestry

5. Część prysznicza znaleziona w czasie prac konserwatorskich przy komorze gazowej nr II

6. Tarnów 14 czerwca 1940, pierwszy transport Polaków do KL Auschwitz

MAJ

7 maja

Premier Belgii Guy Verhofstadt, w towarzystwie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza M. Ujazdowskiego, uczestniczył w otwarciu nowej stałej wystawy w PMA-B, poświęconej losom obywateli Belgii, głównie Żydów, deportowanych do KL Auschwitz.

8 maja

W Radomiu, pod patronatem honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza M. Ujazdowskiego, odbyła się uroczysta prezentacja wydanej przez PMA-B i Towarzystwo Opieki nad Oświęcimiem publikacji pt. *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944*.

17 maja

Wizytę w Muzeum złożył Prezydent Saksońskiego Landtagu Erlich Illtagen.

18 maja

Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau otrzymało pierwszą nagrodę w konkursie na wydarzenie muzealne roku „Sybilla 2005” w kategorii Programy Edukacyjne, Oświatowo-Wychowawcze i Promocyjne (za powstanie Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście) oraz wyróżnienie w kategorii Dokonania z Zakresu Konserwacji (za konserwację bucików dziecięcych).

28 maja

„Nie mogłem tutaj nie przybyć” – mówił papież Benedykt XVI, oddając hołd Ofiarom Auschwitz. Podczas swojej wizyty w dawnym obozie zagłady Auschwitz-Birkenau papież modlił się o „łaskę pojednania”.

29 maja

Premier Kazimierz Marcinkiewicz wręczył nominacje członkom Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej na następną sześcioletnią kadencję.

CZERWIEC

8 czerwca

Sejm ustanowił dzień 14 czerwca Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych.

14 czerwca

Obchody 66. rocznicy pierwszej deportacji 728 polskich więźniów politycznych do KL Auschwitz. W uroczystościach uczestniczyli byli więźniowie, także z pierwszego transportu.

19 czerwca

W trakcie prac przy odwadnianiu ruin komór gazowych i krematoriów konserwatorzy znaleźli m.in.: osłony wlotów do kanałów wentylacyjnych komór gazowych, sitko prysznicza oraz końcówkę pochłaniacza maski przeciwgazowej.

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

4

5

6

MAY

May 7

Belgian Prime Minister Guy Verhofstadt, accompanied by Polish Minister of Culture and National Heritage Kazimierz M. Ujazdowski, opened the new permanent exhibition at the Museum devoted to the fate of Belgian citizens, most of them Jews, deported to Auschwitz.

May 8

The Memorial Books: Transports of Poles to Auschwitz from Radom and other Localities in the Kielce Region, 1940-1944, published by the Museum and the Auschwitz Preservation Society, was launched at a special event in Radom under the honorary patronage of Minister of Culture and National Heritage Kazimierz M. Ujazdowski.

May 17

President Erlich Iltagen of the Saxony Landtag visited the Museum.

May 18

The Auschwitz-Birkenau State Museum won first prize in the Educational and Promotional Programs category (for the founding of the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust) and honorable mention in the Conservation Achievement category (for the preservation of children's shoes) at the Sybilla 2005 Museum Event of the Year award ceremony.

May 28

"I could not fail to come here," said Pope Benedict XVI as he paid homage to the victims of Auschwitz. He prayed for "the grace of reconciliation" during his visit to the Auschwitz-Birkenau death camp site.

May 29

Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz nominated the members of the International Auschwitz Council for a new 6-year term.

JUNE

June 8

The Sejm decided to make June 14 a National Day of Remembrance for the Victims of Nazi Concentration Camps.

June 14

Ceremonies marked the 66th anniversary of the first deportation of 728 Polish political prisoners to Auschwitz. Former prisoners, including some from the first transport, were in attendance.

June 19

During work on draining the ruins of the gas chambers and crematoria, preservationists found items including covers for the intakes of the gas chamber ventilation ducts, showerheads, and an absorbent tip from a gas mask.

1. Deputy director, Krystyna Oleksy with the Sybilla 2005 award for founding ICEAH

2. Opening of the permanent exhibition dedicated to the victims of Auschwitz deported from Belgium

3. Benedict XVI, accompanied by Lech Kaczyński, President of the Republic of Poland, visiting Auschwitz

4. Sheet music of the camp orchestra

5. A shower head part found during preservation works on gas chamber II

6. First transport of Poles to the Auschwitz camp, June 14, 1940, Tarnów

1

1. Uczestnicy Szkoły Letniej na terenie byłego obozu Auschwitz

2. Uroczystości Dnia Pamięci o Zagładzie Romów

3. Wakacyjne praktyki w Muzeum studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Oświęcimiu

LIPIEC

3–7 lipca

Muzeum gościło słuchaczy Szkoły Letniej – pedagogów z całej Polski.

8–20 lipca

Odbywało się seminarium dla pedagogów i przewodników z Instytutu Pamięci Yad Vashem w Jerozolimie pt. „Auschwitz w zbiorowej świadomości w Polsce i na świecie. Rola i znaczenie pamięci Auschwitz-Birkenau dla Żydów i Polaków”.

16 lipca

Około 200 młodych ludzi z wielu krajów Europy, uczestników Sztafety Braterskiej, przeszło trzykilometrową Drogą Śmierci z byłego KL Auschwitz I do byłego KL Auschwitz II-Birkenau. Młodzież oddała hołd Ofiarom, kładąc różę w piecu krematoryjnym byłego obozu.

SIERPIEŃ

2 sierpnia

O pamięć o Ofiarach Romskiej Zagłady i szacunek dla ocalałych zaapelowali podczas uroczystości Dnia Pamięci o Zagładzie Romów przedstawiciele organizacji Romskich. W obchodach uczestniczył m.in. Romani Rose, członek Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej.

14 sierpnia

Odbyły się uroczystości z okazji 65. rocznicy męczeńskiej śmierci ojca Maksymiliana Kolbego. Ich kulminacją była msza święta koncelebrowana przez metropolitę krakowskiego kard. Stanisława Dziwisza tuż przy bloku 11, w którym męczeńską śmiercią zginął ojciec Kolbe.

31 sierpnia–2 września

Gościli w Muzeum nauczyciele i edukatorzy z Rumunii, którzy uczestniczyli w kolejnej edycji seminarium pt. „Symbolika Auschwitz. Edukacja w Miejscu Pamięci”, przygotowanym przez Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokaucie.

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

2

3

JULY

July 3-7

The Museum played host to Polish educators, the participants of the Summer School and

July 8-20

A seminar was held for teachers and guides from the Yad Vashem Memorial Institute in Jerusalem on the theme of Auschwitz in the Collective Awareness in Poland and around the World: The Role and Significance of the Remembrance of Auschwitz-Birkenau for Jews and Poles.

July 16

About 200 young people from many European countries who are taking part in the Fraternal Relay covered the three-kilometer Road of Death from the site of Auschwitz I to the Auschwitz II-Birkenau site. They paid homage to the victims by placing roses in a camp crematorium furnace.

AUGUST

August 2

Officials from Roma organizations appealed during Roma Genocide Remembrance Day ceremonies for remembrance of the victims of the Roma Genocide and respect for survivors. Romani Rose, International Auschwitz Council member, was one of those in attendance.

August 14

Ceremonies marking the 65th anniversary of Father Maksymilian Kolbe's death as a martyr culminated in mass concelebrated by Cardinal Stanislaw Dziwisz, the archbishop of Cracow, outside Block no. 11 – the site of Father Kolbe's martyrdom.

August 31 – September 2

Teachers and educators from Romania visited the Museum to take part in a seminar, part of a series, titled The Symbolism of Auschwitz: Education at Memorial Sites, prepared by the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust.

1. Participants of the Summer School at the site of the former Auschwitz camp

2. Roma Genocide Remembrance Day Ceremonies

3. Summer internship at the Museum for students from the State Higher Vocational School in Oświęcim

1

2

1. Życzenia odchodzącemu na emeryturę dyrektorowi Jerzemu Wróblewskiemu składa nowy dyrektor Muzeum, dr Piotr M.A. Cywiński

2. Spotkanie z byłymi więźniami KL Auschwitz podczas seminarium dla nauczycieli europejskich

3. Międzynarodowe seminarium dla europejskich nauczycieli

WRZESIEŃ

1 września

Nowy dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau – dr Piotr M. A. Cywiński przejął obowiązki dyrektora Jerzego Wróblewskiego, który odszedł na emeryturę.

Nowy dyrektor ma 34 lata, jest doktorem historii, przez ostatnie sześć lat pełnił funkcję Sekretarza Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. Jest prezesem warszawskiego Klubu Inteligencji Katolickiej, prezesem na Europę Międzynarodowego Ruchu Intelktualistów Katolickich Pax Romana oraz osobą głęboko zaangażowaną w dialog polsko-żydowski i chrześcijańsko-żydowski.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierz Michał Ujazdowski odznaczył dotychczasowego dyrektora PMA-B Jerzego Wróblewskiego medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”.

6-11 września

W Międzynarodowym Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście odbyło się seminarium „Auschwitz – Historia, Edukacja i Symbolika”. Seminarium adresowane do nauczycieli, absolwentów kursów w Yad Vashem, było wspólnym projektem MCEAH i Instytutu Yad Vashem.

10-15 września

Odbyło się seminarium dla nauczycieli, pedagogów i edukatorów z Europy „Auschwitz – Historia i Symbolika”. MCEAH współorganizowało je z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Radą Europy i Akademią Pedagogiczną w Krakowie.

11 września

Ukazała się książka dr. Piotra Setkiewicza, historyka PMA-B, pt. „Z dziejów obozów IG Farben Werk Auschwitz 1941-1945”, będąca pierwszym tak pełnym i kompleksowym opracowaniem działań niemieckiego koncernu IG Farben na terenie Oświęcimia w latach II wojny światowej.

10-13 września

Dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz Birkenau dr Piotr M. A. Cywiński towarzyszył Prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu podczas wizyty w Izraelu. Jednym z punktów wizyty było odwiedzenie Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie.

30 września

Już po raz ósmy odbyły się warsztaty dziennikarskie organizowane przez Laboratorium Reportażu Instytutu Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego. Warsztaty są częścią projektu tworzenia Kroniki-Reportażu „Europa wg Auschwitz”.

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

3

SEPTEMBER

September 1

The new director of the Auschwitz-Birkenau State Museum, Piotr M. A. Cywiński, succeeded Jerzy Wróblewski, who retired.

The new director, 34, holds a Ph.D. in history and has served for the last 6 years as Secretary of the International Auschwitz Council. He is the chairman of the Catholic Intellectuals Club in Warsaw, European chairman of the Pax Romana international Catholic Intellectual movement, and is deeply involved in the Polish-Jewish and Christian-Jewish dialogue.

Minister of Culture and National Heritage Kazimierz Michał Ujazdowski presented outgoing Museum Director Jerzy Wróblewski with the Gratia Artis medal for services to culture.

September 6-11

A seminar on Auschwitz: History, Education, and Symbolism was held at the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust. The seminar was addressed to teachers who completed courses at Yad Vashem, and was a joint project between the ICEAH and the Yad Vashem Institute.

September 10-15

A seminar on Auschwitz: History, Education, and Symbolism was addressed to educators and teachers from around Europe. It was organized by the ICEAH, the Ministry of National Education, the Council of Europe, and the Pedagogical Academy in Cracow.

September 11

Piotr Setkiewicz, a historian from the Museum, is the author of *Z dziejów obozów IG Farben Werk Auschwitz 1941-1945* [The History of the IG Farben Werke Auschwitz Camps, 1941-1945], published on this day, the first in-depth, comprehensive study of the involvement of the German IG Farben cartel in Oświęcim during the Second World War.

September 10-13

Auschwitz-Birkenau State Museum Director Piotr M. A. Cywiński accompanied Polish president Lech Kaczyński on a visit to Israel. One of the points on their itinerary was the Yad Vashem Institute in Jerusalem.

September 30

For the 8th time, the Reportage Laboratory at the University of Warsaw's Journalism Institute organized workshop as part of the project to create a chronicle-reportage titled Europe According to Auschwitz.

1. The new director, Piotr M.A. Cywiński conveys his wishes to his predecessor, Jerzy Wróblewski, who is retiring

2. Meeting with Auschwitz survivors during a seminar for European teachers

3. International Seminar for European Teachers

I. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU 2006

1

1. Maria Kotarba, była więźniarka KL Auschwitz, wyróżniona tytułem Sprawiedliwej wśród Narodów Świata

2. Konferencja „Zabezpieczanie, udostępnianie i upowszechnianie zasobów archiwalnych Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu”

3. Wizyta prezydenta Albanii Alfreda Moisiu

PAŹDZIERNIK

18 października

Otwarcie Izby Pamięci więźniów Golleschau, podobozu KL Auschwitz, oraz ścieżki edukacyjnej po miejscowym kamieniołomie, gdzie niewolniczo pracowali podczas wojny głównie żydowscy więźniowie. Izba powstała staraniem samorządu Golezowa i PMA-B.

24 października

Maria Kotarba, była więźniarka KL Auschwitz, została wyróżniona tytułem „Sprawiedliwej wśród Narodów Świata” przez Instytut Pamięci Yad Vashem z Jerozolimy. Poprzednio tytułem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” odznaczeni zostali już inni więźniowie Auschwitz m.in.: Jerzy Bielecki, Jerzy Radwanek, Jerzy Pozimski, Maria Chodkiewicz, Józef Wrona, Władysław Bartoszewski oraz Zofia Kossak-Szczucka.

LISTOPAD

2 listopada

Wizyta Ministra Spraw Wewnętrznych Niemiec Wolfganga Schäuble, podczas której spotkał się on m.in. z przewodniczącym Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej prof. Władysławem Bartoszewskim.

5 listopada

Na terenie byłego obozu koncentracyjnego Auschwitz II-Birkenau w Brzezince odbyła się tradycyjna droga krzyżowa w intencji Ofiar obozów koncentracyjnych i gułagów. Uczestniczyło w niej kilka tysięcy osób.

4-19 listopada

Na zaproszenie jerozolimskiego Instytutu Pamięci Yad Vashem 40 pedagogów, nauczycieli i pracowników muzeów martyrologicznych uczestniczyło w seminarium, którego współorganizatorem było Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

15 listopada

W Miejscu Pamięci Auschwitz gościł prezydent Albanii Alfred Moisiu.

15-17 listopada

Sekcja Komputerowa Muzeum zorganizowała konferencję pt. „Zabezpieczanie, udostępnianie i upowszechnianie zasobów archiwalnych Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau”. Wzięło w niej udział ponad 70 uczestników z prawie 40 instytucji z 10 krajów – specjalistów i osób odpowiedzialnych za archiwizację komputerową.

23-24 listopada

Dyrektor Muzeum gościł dyrektorów muzeów-opiekunów miejsc pamięci. W dwudniowym spotkaniu, na którym omawiano m.in. zagadnienia konserwacji i politykę wypożyczeń eksponatów, uczestniczyli dyrektorzy muzeów z: Lublina (Edward Balawejder), Rogoźnicy (Janusz Barszcz), Żabikowa (Andrzej Beryt), Sztutowa (Romuald Drynko), Treblinki (Edward Kopówka), Łambinowic (Edmund Nowak) i Bełżca (Robert Kuwałek).

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

2

3

OCTOBER

October 18

The Memorial Chamber for the prisoners of Golleschau, an Auschwitz sub-camp, and an educational trail around the local quarry where prisoners, mostly Jewish, performed slave labor during the war, were opened thanks to the efforts of the local government in the town of Goleszów and the Museum.

October 24

Former Auschwitz prisoner Maria Kotarba was awarded the title of Righteous among the Nations of the World by the Yad Vashem Memorial Institute in Jerusalem. Other Auschwitz prisoners, including Jerzy Bielecki, Jerzy Radwanek, Jerzy Pozimski, Maria Chodkiewicz, Józef Wrona, Władysław Bartoszewski, and Zofia Kossak-Szczucka, were previous recipients of the title.

NOVEMBER

November 2

German Interior Minister Wolfgang Schäuble visited the Museum and met with chairman Władysław Bartoszewski of the International Auschwitz Council, among others.

November 5

Several thousand people took part in the traditional Stations of the Cross, for the intention of the victims of the concentration camps and the gulag camps, at the site of the Auschwitz II-Birkenau concentration camp in Brzezinka.

November 4-19

At the invitation of the Yad Vashem Memorial Institute in Jerusalem, 40 teachers, educators, and martyrdom museum staff attended a seminar organized in cooperation with the Auschwitz-Birkenau State Museum in Oświęcim.

November 15

President Alfred Moisiu of Albania visited the Auschwitz Memorial.

November 15-17

The Information Technology Section at the Museum organized a conference on Protection of, Access to, and Distribution of the Archival Resources of the Auschwitz-Birkenau State Museum. In attendance were more than 70 specialists in computer archiving from almost 40 institutions in 10 different countries.

November 23-24

The Museum Director played host to museum directors and guardians of memorial sites. Museum directors from Lublin (Edward Bala-wejder), Rogoźnica (Janusz Barszcz), Żabikowo (Andrzej Beryt), Sztutowo (Romuald Drynko), Treblinka (Edward Kopówka), Łambinowice (Edmund Nowak), and Bełżec (Robert Kuwałek) discussed issues including policies for the preservation and loaning out of exhibits during the two-day conference.

1. Maria Kotarba, an Auschwitz survivor, awarded with the title "Righteous Among the Nations of the World"

2. Conference on Protection of, Access to, and Distribution of the Archival Resources of the Auschwitz-Birkenau State Museum

3. Visit of Alfred Moisiu, President of Albania

I. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU 2006

1

GRUDZIEŃ

4 grudnia

Komisarz ds. Praw Człowieka Rady Europy Thomas Hammarberg zwiedził Muzeum i oddał hołd Ofiarom Holokaustu.

5 grudnia

Podczas swojego posiedzenia Międzynarodowa Rada Oświęcimska z aprobatą przyjęła plan działania nowego dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, dr. Piotra M.A. Cywińskiego. Jednocześnie przyjęła uchwałę przygotowania w Muzeum nowej wystawy głównej.

Sekretarzem Rady wybrano Marka Zająca.

8 grudnia

Uplłynął termin zgłaszania prac do konkursu „Zaschnięte róże” organizowanego dla młodych ludzi przez MCEAH. Ideą konkursu jest prezentowanie odnalezionych przedmiotów i pamiątek związanych z historią obozu. Zgłoszono 26 prac, a wśród opisanych przedmiotów znajdują się m.in.: medalik żydowskiego

dziecka znaleziony po wojnie w okolicach komory gazowej, oryginalna niemiecka maska gazowa pochodząca z obozu, obrazy przekazane ludności cywilnej przez więźniów w dowód wdzięczności za okazaną pomoc, listy obozowe, drewniana beczka z napisem „IG Farbenindustrie Leverkusen”.

13-19 grudnia

Dyrektor dr Piotr M. A. Cywiński przebywał w Waszyngtonie na zaproszenie United States Holocaust Memorial Museum. Uczestniczył m.in. w otwarciu nowej wystawy o losie dzieci z getta Litzmanstadt, a także jako gość honorowy w dorocznym zebraniu Rady tego muzeum.

18 grudnia

Tova Berliński, artystka urodzona przed II wojną światową w Oświęcimiu, mieszkająca obecnie w Izraelu, podarowała Muzeum jedno ze swych dzieł.

Opracowali: Bartosz Bartyzel i Jarek Mensfelt

Jarosław Mensfelt
rzecznik prasowy

Jarosław Mensfelt
Museum Spokesman

1. Obraz Tovy Berliński przekazany Muzeum.

2. Płaszcz więźniarski ze zbiorów Muzeum

I. MOST IMPORTANT EVENTS

2006

2

DECEMBER

December 4

Council of Europe Human Rights Commissioner Thomas Hammarberg visited the Museum and paid homage to the victims of the Holocaust.

December 5

The International Auschwitz Council convened and approved the plans for the future outlined by the new director of the Auschwitz-Birkenau State Museum, Piotr M. A. Cywiński. The Council unanimously approved a resolution about the preparation at the Museum of a new main exhibition.

Marek Zajęc was chosen as the new secretary of the Council.

December 8

The deadline passed for submitting entries in the Withered Roses contest, organized by the ICEAH for young people. The idea of the contest is to present found objects and mementoes connected with the history of the

camp. There were 26 entries, and the objects described include a Jewish child's medallion found near the gas chambers after the war, an original German gas mask from the camp, graphics presented to civilians by prisoners as marks of gratitude for help, camp letters, and a wooden barrel marked "IG Farbenindustrie Leverkusen."

December 13-19

Director Piotr M. A. Cywiński traveled to Washington at the invitation of the United States Holocaust Memorial Museum. He participated in the opening of a new exhibition about the fate of children from the Litzmannstadt ghetto, and was guest of honor at the annual meeting of the Washington Museum's board.

December 18

Tova Berliński, an artist born in Oświęcim before the Second World War who now lives in Israel, donated one of her works to the Museum.

Prepared by Bartosz Bartyzel and Jarek Mensfelt

Bartosz Bartyzel
specjalista ds.
public relations

Bartosz Bartyzel
Public Relations Officer

1. Tova Berliński's
painting donated
to the Museum

2. Prisoner's coat from
the Museum Collections

II. WIZYTA PAPIEŻA BENEDYKTA XVI W AUSCHWITZ

1

2

Teresa Świebocka
wicedyrektor
ds. merytorycznych

Teresa Świebocka
Deputy Director

1. Tęcza - symbol
wizyty Benedykta XVI
w Auschwitz

2. Spotkanie
Benedykta XVI
z byłymi więźniami
KL Auschwitz

3. Modlitwa
Benedykta XVI
w Birkenau

W dniu 28 maja 2006 roku Benedykt XVI przybył do Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau. Według powszechnej opinii wizyta ta stała się najważniejszym punktem jego pobytu w Polsce, na trwałe zapisując się w historii stosunków chrześcijańsko-żydowskich. Uroczystości relacjonowało na żywo ponad 30 zagranicznych stacji telewizyjnych oraz wiele stacji radiowych. Na teren byłego obozu przyjechało blisko 3000 dziennikarzy.

Pielgrzymka rozpoczęła się od wizyty w byłym obozie Auschwitz I. Papież przekroczył w milczeniu bramę z napisem „Arbeit macht frei” i przeszedł na dziedziniec Bloku Śmierci. Tam oczekiwało na niego 30 byłych więźniów KL Auschwitz: Polaków, Żydów, a także przedstawiciel Romów. Troje z nich podeszło do papieża, podając mu zapalony znicz, który Pielgrzym postawił pod Ścianą Straceń. Benedykt XVI modlił się w ciszy, po czym zdjął piuskę z głowy i głęboko się skłonił. Po modlitwie papież podszedł do każdego z więźniów, ściskając im ręce, rozmawiając. Było to dla nich ogromnie emocjonalne wydarzenie, wszyscy byli głęboko wzruszeni, niektórzy płakali. Następnie Benedykt XVI wszedł do podziemi bloku nr 11 i modlił się w tzw. celi głodowej, gdzie zginął katolicki ksiądz - franciszkanin, ojciec Kolbe. Oddał on swoje życie, by uratować innego więźnia.

Kolejnym etapem pielgrzymki były odwiedziny i modlitwa na terenie byłego obozu Auschwitz II-Birkenau. Pomiedzy ruinami komór gazowych usytuowany jest pomnik upamiętniający Ofiary, gdzie odbyła się główna ceremonia. Benedykt XVI, podobnie jak w 1979 roku Jan Paweł II, przeszedł wzdłuż tablic w różnych językach umieszczonych na pomniku, informujących o Ofiarach obozu, zatrzymując się przed nimi i modląc. W Birkenau Papież powiedział między innymi:

„Mówić w tym miejscu kaźni i niezliczonych zbrodni przeciwko Bogu i człowiekowi, nie mających sobie równych w historii, jest rzeczą prawie niemożliwą – a szczególnie trudną i przygnębiającą dla chrześcijanina, dla papieża, który pochodzi z Niemiec. W miejscu

takim jak to brakuje słów, a w przerażającej ciszy serce woła do Boga: Panie, dlaczego milczałeś? [...]. Nie mogłem tutaj nie przybyć. Przybyć tutaj musiałem. Był to i jest obowiązek wobec prawdy, wobec tych, którzy tu cierpieli, obowiązek wobec Boga, jestem tu jako następca Jana Pawła II i jako syn narodu niemieckiego [...]. Dlatego też jestem tu dziś: aby prosić o łaskę pojednania – aby prosić przede wszystkim Boga, bo tylko On może otworzyć i oczyścić ludzkie serca...[...] Stoimy dziś w miejscu pamięci, które jednocześnie jest miejscem Shoah [...]. Czas miniony nie jest tylko przeszłością. W jakiś sposób dotyczy nas wszystkich i wskazuje drogi, którymi nie należy iść, jak też te drogi, którymi pójść można”. Na zakończenie papież podkreślił, iż Pomordowani wstrząsają naszą pamięcią, naszym sercem, nie chcą jednak wywoływać w nas nienawiści, ale raczej pokazują, jak straszne jest dzieło nienawiści. W tym kontekście Benedykt XVI stwierdził: „Bogu niech będą dzięki, że oczyszczanie pamięci, do którego wzywa nas to miejsce, rodzi tu także wiele inicjatyw, które mają na celu przeciwstawianie się złu i przyczynianie do budowania dobra”.

Papież wymienił działające w Oświęcimiu różne instytucje i organizacje, m.in. Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście. Na zakończenie pobytu papieża w Birkenau odbyły się międzywyznaniowe modły. Benedykt XVI położył na pomniku wykonany z metalu krzew różany z napisem: „Wolność zabijania nie jest prawdziwą wolnością, ale tyranią”. W uroczystościach w Birkenau wzięło udział prawie 200 byłych więźniów oraz przedstawiciele społeczności żydowskiej i romskiej. Byli obecni: prezydent Lech Kaczyński, premier Kazimierz Marcinkiewicz, ministrowie polskiego rządu, marszałkowie Sejmu i Senatu oraz przedstawiciele korpusu dyplomatycznego. Udział wzięło także około 2500 wiernych z diecezji bielsko-żywieckiej.

Teresa Świebocka

II. POPE BENEDICT XVI'S VISIT TO AUSCHWITZ

3

Benedict XVI arrived at the Auschwitz-Birkenau Memorial on May 28, 2006. This visit was universally regarded as the most important point in his trip to Poland, and as a permanent contribution to the history of Christian-Jewish relations. More than 30 foreign television networks and numerous radio outlets carried the ceremony live. Almost 3,000 journalists came to Auschwitz.

The pilgrimage began with a visit to the Auschwitz I site. The Pope passed in silence through the gate with the *Arbeit macht frei* inscription and walked to the courtyard of the Death Block. About 30 former Auschwitz prisoners—Poles, Jews, and Roma representatives—waited there for him. Three of them approached the Pope and handed him a lighted candle, which the Pilgrim placed at the Death Wall. Benedict XVI prayed in silence, after which he removed his skullcap and bowed low. Following the prayer, the Pope went up to each of the prisoners, squeezing their hands and speaking with them. It was an enormous emotional experience for them. They were all touched deeply, and some wept. Benedict XVI next entered the cellar of Block no. 11 and prayed in the so-called starvation cell there, where the Franciscan Catholic priest, Father Kolbe, perished—giving his own life to save that of another prisoner.

The next stage in the pilgrimage was a prayerful visit to the site of the Auschwitz II-Birkenau camp. The main ceremony there took place at the monument commemorating the victims, which is located between the ruins of the gas chambers. As John Paul II did in 1979, Benedict XVI walked along the plaques in different languages that make up part of the monument and carry information about the victims. He paused and prayed there.

In Birkenau, he said, "To speak in this place of horror, in this place where unprecedented mass crimes were committed against God and man, is almost impossible—and it is particularly difficult and troubling for a Christian, for a Pope from Germany. In a place like this, words fail; in the end, there can only be a dread

silence—a silence which is itself a heartfelt cry to God: Why, Lord, did you remain silent? . . . Pope John Paul II came here as a son of the Polish people. I come here today as a son of the German people. For this very reason, I can and must echo his words: I could not fail to come here. I had to come. This is the same reason why I have come here today: to implore the grace of reconciliation—first of all from God, who alone can open and purify our hearts. . . . The place where we are standing is a place of memory, it is the place of the Shoah. . . . The past is never simply the past. It always has something to say to us; it tells us the paths to take and the paths not to take."

In conclusion, the Pope noted that the Murdered jar our memory and our heart, yet they do not instill hatred in us—rather, they show how terrible the works of hatred are. In this context, Benedict XVI said that "By God's grace, together with the purification of memory demanded by this place of horror, a number of initiatives have sprung up with the aim of imposing a limit upon evil and confirming goodness."

The Pope mentioned various institutions and organizations that are active in Oświęcim, including the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust. The Pope's visit to Birkenau ended with interdenominational prayer. On the monument, Benedict XVI placed a metal rosebush bearing the inscription: "The freedom to kill is not true freedom, but tyranny." Almost 200 former prisoners, joined by representatives of the Jewish and Roma communities, took part in the ceremonies at Birkenau. Also present were President Lech Kaczyński, Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz, ministers from the Polish government, the speakers of the Sejm and the Senate, and members of the diplomatic corps. Approximately 2,500 of the faithful from the Diocese of Bielsko and Żywiec, also participated.

Teresa Świebocka

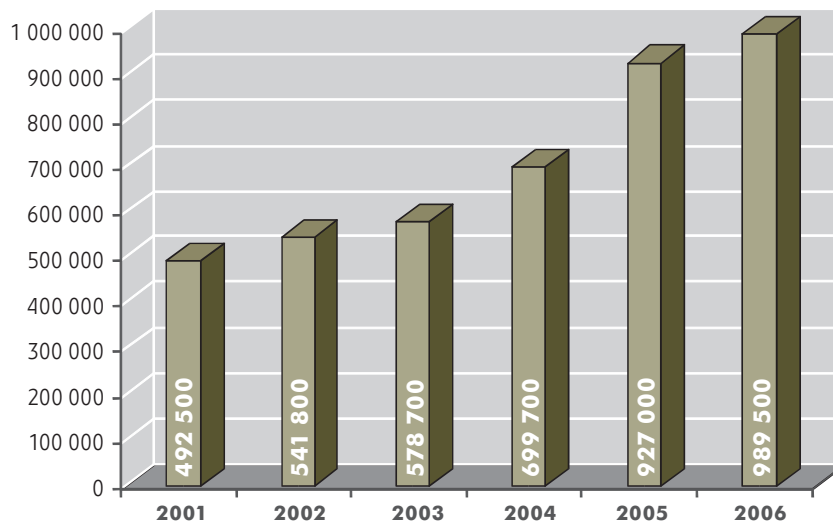
1. Rainbow,
the symbol of
the Benedict XVI's
visit at Auschwitz

2. Benedict XVI meets
the Auschwitz survivors

3. Benedict XVI
prays in Birkenau

III. STATYSTYKA ODWIEDZIN

PORÓWNANIE FREKWENCJI ODWIEDZAJĄCYCH W LATACH 2000-2006 COMPARISON OF NUMBER OF VISITORS BETWEEN 2000 AND 2006

Antoni Stańczyk
kierownik
Sekcji Obsługi
Odwiedzających

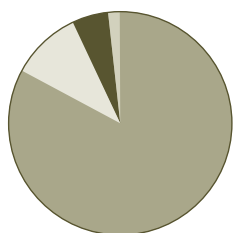
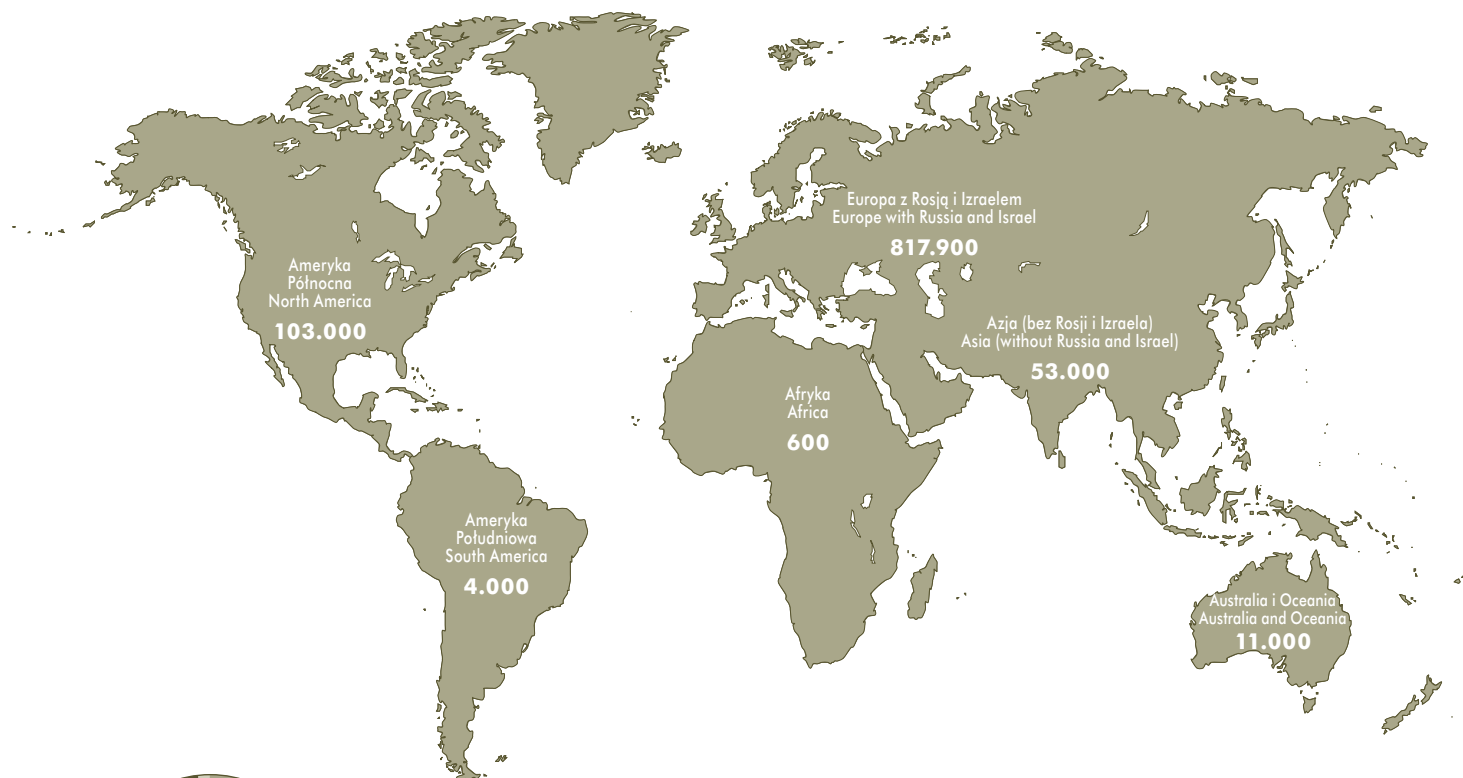
Antoni Stańczyk
Head of Visitor Services

1. Milion osób
odwiedziło tereny
dawnego KL Auschwitz
w 2006 r.

1. A million people
visited the site of the
former Auschwitz-
Birkenau camp in 2006

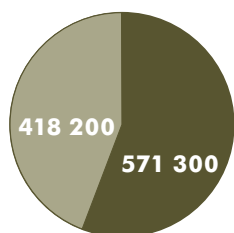

III. VISITOR STATISTICS

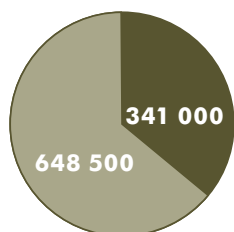

- Europa z Rosją i Izraelem / Europe with Russia and Israel
- Ameryka Północna / North America
- Azja (bez Rosji i Izraela) / Asia (without Russia and Israel)
- Pozostałe / Others

LICZBA ODWIEDZAJĄCYCH W ROKU 2006 NUMBER OF VISITORS IN 2006

- Młodzież / Students
- Dorośli / Adults

- Polska / Poland
- Zagranica / Abroad

Polska	341.000
USA	96.000
Wielka Brytania	57.200
Włochy	51.000
Niemcy	50.200
Francja	39.100
Izrael	37.200
Korea Południowa	35.400
Norwegia	30.600
Hiszpania	23.300
Czechy	18.600
Słowacja	17.200
Szwecja	16.200
Holandia	12.800
Węgry	12.800
Belgia	11.700
Australia	9.700
Irlandia	9.000
Japonia	8.300
Finlandia	7.500
Kanada	6.000
Portugalia	5.600
Dania	5.000
Chiny	4.200
Austria	3.100
Chorwacja	3.000
Rosja	3.000
Słowenia	2.900
Ukraina	2.500
Pozostałe	69.400
Łącznie	989.500

Poland	341.000
USA	96.000
Great Britain	57.200
Italy	51.000
Germany	50.200
France	39.100
Israel	37.200
South Korea	35.400
Norway	30.600
Spain	23.300
Czech Republic	18.600
Slovakia	17.200
Sweden	16.200
Holland	12.800
Hungary	12.800
Belgium	11.700
Australia	9.700
Ireland	9.000
Japan	8.300
Finland	7.500
Canada	6.000
Portugal	5.600
Denmark	5.000
China	4.200
Austria	3.100
Croatia	3.000
Russia	3.000
Slovenia	2.900
Ukraine	2.500
Others	69.400
Total	989.500

Opracował: Antoni Stańczyk
Prepared by Antoni Stańczyk

1

Rafał Pióro
kierownik Działu
Konservacji

Rafał Pióro
Head of Preservation
Department

1. Laboratoria
konservatorskie

2. Prace
konservatorskie
prowadzone
przy malowidle
„Königsgraben”

Dział Konservacji kontroluje stan zachowania obiektów, wykonuje profilaktyczne prace konserwatorskie, konserwację zachowawczą oraz utrzymuje w obiektach udostępnianych odwiedzającym i użytkowanych odpowiedni poziom techniczny.

Konserwatorzy Muzeum odpowiedzialni są za opracowanie szeroko rozumianej dokumentacji konserwatorskiej, z uwzględnieniem kwerend archiwalnych, analiz architektoniczno-konserwatorskich, szczegółowych inwentaryzacji i ekspertyz. Badania terenowe są uzupełniane pracami laboratoryjnymi w nowoczesnych, bardzo dobrze wyposażonych pracowniach konserwatorskich na terenie Muzeum. Poprzez kontynuowanie współpracy z uczelniami konserwatorskimi i technicznymi wypuklono interdyscyplinarny charakter problematyki, która poza profesjonalizmem wymagała szczególnej wrażliwości.

Prace konserwatorskie dotyczą obiektów nieruchomości (np. bloków, baraków, budynków poobozowych) oraz obiektów ruchomych (np. dokumentów archiwalnych, przedmiotów codziennego użytku, zdjęć, dzieł sztuki). W Muzeum znajduje się ok. 2000 dzieł sztuki obozowej i ok. 4000 poobozowej, które będą sukcesywnie poddawane konserwacji.

Współpraca z wyższymi uczelniami (Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Akademiemi Sztuk Pięknych w Krakowie i w Warszawie, Fachhochschule w Kolonii w Niemczech, Politechnikami Śląską i Świętokrzyską, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego)

pozwala na opracowywanie nowatorskich projektów konserwatorskich oraz organizowanie praktyk studenckich.

KONSERWACJA OBIEKTÓW NIERUCHOMYCH W RAMACH PROGRAMÓW FINANSOWANYCH PRZEZ MUZEUM

Poddano konserwacji profilaktycznej jeden z baraków drewnianych i zabezpieczono sufit w łaźni obozowej byłego KL Auschwitz II-Birkenau. Zakończono remont dwóch skrzydeł dachu kuchni obozowej oraz przygotowano blok 20 w byłym KL Auschwitz I pod nową wystawę zrealizowaną przez rząd Belgii.

Jednym z ważniejszych projektów opracowywanych i realizowanych w tym roku było zachowanie obiektów poobozowych na terenie odcinka B1b dawnego obozu Auschwitz II-Birkenau. Przeprowadzone zostały badania i prace naukowe dotyczące kondycji obiektów odcinka B1b i problematyki ich zachowania. Wśród nich są badania warunków gruntowo-wodnych, posadowienia obiektów, a także badania mikroklimatu pomieszczeń i środowiska zewnętrznego. Ważnym zadaniem w ramach tego projektu było również wykonanie badania i prac konserwatorskich malowidła „Königsgraben”, znajdującego się na suficie baraku Strafkompagnie na odcinku B1b. Wynikiem tych prac jest pełna inwentaryzacja obiektu, rozpoznanie

IV. PRESERVATION

2

The Preservation Department monitors the condition of Museum objects, carries out preventive preservation work and conservative preservation, and ensures the appropriate technical standard of objects accessible to visitors and other facilities.

The Museum preservationists are responsible for developing conservation documentation broadly conceived, which takes into account archival searches, architectonic-conservationist analyses, detailed inventories, and expert opinions. Field observation is supplemented by laboratory work done in the modern, very well equipped preservation workshops on the Museum grounds. Ongoing cooperation with university-level preservation and technical institutes rounds out the interdisciplinary aspects of issues that, beyond professionalism, also require special sensitivity.

The conservation work covers immovable objects such as blocks, barracks, and other original camp buildings, and moveable objects including archival documents, everyday utensils, photographs, and works of art. There are about 2,000 works of art in the Museum that originated in the camp, and about 4,000 of postwar provenance, and these are successively undergoing conservation.

Cooperation with institutions of higher education (The Mikołaj Kopernik University in Toruń, the fine arts academies in Cracow and Warsaw, the Fachhochschule in Cologne, the Silesian and Świętokrzyska polytechnics, and the Main School of Agrarian Economy) make

it possible to develop innovative conservation projects and to organize student internships.

THE CONSERVATION OF IMMOVABLE OBJECTS WITHIN THE FRAMEWORK OF PROGRAMS FINANCED BY THE MUSEUM

At the Auschwitz II-Birkenau site, one of the wooden barracks was given preventive conservation, and maintenance was performed on the ceiling in the camp bathhouse. The renovation of two wings of the roof of the camp kitchen was completed, and Block no. 20 at the Auschwitz I site was made ready for the new exhibition installed by the Belgian government.

One of the more important projects to be planned and carried out this year was the conservation of original camp objects in sector B1b at the Auschwitz-Birkenau site. Examinations and scholarly research were carried out on the condition in the objects in B1b and the problems involved in conserving them. These included the examination of the hydro-geological conditions, the subsidence of the object, the microclimate inside the rooms, and the external environment. Another important task within the scope of this project was the examination and conservation of the painting titled Königsgraben on the ceiling of the Strafkompagnie barracks in B1b. The outcome of all this work is a full

1. Preservation studios

2. Preservation works on the Königsgraben wall painting

1

Jolanta Banaś
kierownik Sekcji
Konservatorskiej

Jolanta Banaś
Head of Preservation
Studios

1. Konserwacja papieru
2. Mapa lotnicza – stan przed konserwacją
3. Mapa lotnicza – stan po konserwacji

problemów konserwatorskich, określenie przyczyn zniszczeń i przygotowanie docelowego programu planowanych prac konserwatorskich.

W problem zachowania architektury odcinka Blb wpisują się również prace związane z zachowaniem oryginalnych opracowań malowideł w barakach murowanych. Przygotowano schemat dokumentacji stanu zachowania malowideł oraz inwentaryzację nawarstwień malarskich w baraku nr 2 na odcinku Blb. Niezwykle ważnym przedsięwzięciem rozpoczętym w 2006 roku, które jest bezpośrednio związane z zachowaniem zespołu obiektów odcinka Blb, są badania archeologiczne. Miały one na celu rozpoznanie układu traktów komunikacyjnych w obozie. Prace zostały poprzedzone wnikliwą analizą zachowanych oryginalnych planów dawnego obozu Auschwitz II-Birkenau. Na podstawie zachowanych materiałów archiwalnych i dotychczas przeprowadzonych badań można przypuszczać, że wykonane na potrzeby SS plany nie zostały zrealizowane w praktyce. W rzeczywistości układ dróg przebiegał zupełnie inaczej, dodatkowo w ciągu kilku lat funkcjonowania obozu był on wielokrotnie modyfikowany ze względu na bardzo trudne warunki gruntowo-wodne. Rok 2006 to także pierwszy etap prac związanych z odsłanianiem oryginalnych opracowań malarskich w wybranych pomieszczeniach budynku dawnej kuchni obozowej. Dzięki pracom udało się ustalić dokładną stratyografię nawarstwień na ścianach pomieszczenia sanitarnego i częściowo odsłonić zachowane tam oryginalne opracowania malarskie.

KONSERWACJA OBIEKTÓW NIERUCHOMYCH PRZY WSPARCIU FINANSOWYM ZEWNETRZNYM

W roku minionym Muzeum skorzystało także z pomocy stałych partnerów. Dzięki fundacji Ronald

S. Laudera oraz zaangażowaniu pana Kalmana Sultnika kontynuowano prace badawcze i konserwatorskie przy ruinach komór gazowych i krematoriów II i III znajdujących się na terenie dawnego KL Auschwitz II-Birkenau. Udało się tam wykonać bardzo ważne wstępne prace zabezpieczające oraz zminimalizować niekorzystne oddziaływanie wody opadowej i gruntowej.

W ramach współpracy z Fundacją Pamięci Ofiar Obozu Zagłady Auschwitz-Birkenau zakonserwowano kolejny oryginalny barak drewniany znajdujący się na odcinku BIIa oraz grupę murowanych relikwów po barakach na odcinku BIIc byłego KL Auschwitz II-Birkenau.

Spośród 377 obiektów ruchomych poddanych w ostatnim roku konserwacji do najciekawszych należały:

- niemiecka mapa przeciwlotnicza, konserwacja poprzedzona została wykonaniem specjalistycznych badań obiektu i opracowaniem szczegółowej koncepcji konserwacji;
- konserwacja oraz digitalizacja 135 wielkoformatowych planów bloków byłego obozu Auschwitz wykonanych w Zentralbauleitung;
- kilkanaście prac artystycznych wykonanych na papierze oraz dwa albumy zawierające kompozycje wykonane akwarelą lub kredkami;
- zeszyt zapisu nutowego orkiestry obozowej;
- 179 zydli poobozowych; prace polegały na oczyszczeniu, wzmocnieniu obiektów, a także przeprowadzeniu dezynfekcji oraz dezynsekcji;
- zabezpieczenie przed warunkami atmosferycznymi napisu „Arbeit macht frei”; zakres obejmował badania oraz konserwację profilaktyczną.

Opracowali: Rafał Pióro, Jolanta Banaś

IV. PRESERVATION

2

3

inventory of the object, the determination of the conservationist problems involved, the identification of the causes of deterioration, and the preparation of a custom plan for the preservation work.

Also involved in the problem of the preservation of the architecture of sector B1b is work connected with saving the original wall paintings inside the brick-built barracks. Documentation has been prepared on the condition of the paintings and the inventory of the layers of painting in Barracks no. 2 in sector B1b.

The commencement of archaeological research directly connected with the preservation of the complex of objects in sector B1b was an exceptionally important undertaking in 2006. This work was aimed at identifying the layout of communication tracts within the camp. The work was preceded by a thorough analysis of the extant original plans for the Auschwitz II-Birkenau camp. On the basis of the extant archival material and the research carried out so far, it seems likely that the plans drawn up for use by the SS were never realized in practice. In reality, the road layout was completely different, and, additionally, it was modified time and time again over the course of the years during which the camp was in use, as a result of the very difficult hydro-geological conditions. 2006 also saw the first stage of work connected with the uncovering of the original works of painting in selected rooms in the old camp kitchen. Thanks to this work, it was possible to establish in a definitive way the stratigraphy of the layers on the walls of the sanitary room, and partially to uncover the original painting works that remain there.

THE PRESERVATION OF IMMOVEABLE OBJECTS WITH EXTERNAL FINANCIAL SUPPORT

In the past year, the Museum also enjoyed support from its established partners. Thanks to the Ronald

S. Lauder Foundation and the involvement of Kalman Sultanik, research and preservation work continued on the ruins of gas chambers and crematoria II and III at the Auschwitz II-Birkenau Concentration Camp site. Very important preliminary protective work was carried out there, as well as the reduction to a minimum of the destructive action of precipitate and ground water.

Thanks to the cooperation of the Auschwitz-Birkenau Death Camp Victims Memorial Foundation, the conservation of another original wooden barracks in sector B11a and a group of brick-built barracks relics in sector B11c at the Auschwitz II-Birkenau Concentration Camp site were completed.

Among the 377 moveable objects conserved last year, some of the more interesting ones included:

- a German antiaircraft map, the conservation of which was preceded by a specialist examination of the object and the development of a detailed conservation concept;
- the conservation and digitalization of 135 large-format plans for blocks in the Auschwitz camp, made in the Zentralbauleitung offices;
- nearly 20 art works on paper and 2 albums containing compositions in watercolor or chalk;
- a folder full of sheet music for the camp orchestra;
- 179 original camp stools; the work consisted of cleaning and reinforcing them, as well as carrying out disinfection and treatment against insects;
- the protection against the elements of the Arbeit macht frei inscription; the work included examination and protective conservation.

1. Preservation works on paper

2. Antiaircraft map, its state before preservation

3. Antiaircraft map, its state after preservation

Prepared by Rafał Pióro and Jolanta Banas

1

2

1. Nuty orkiestry obozowej ze zbiorów Muzeum

2. Łyzeczka ze zbiorów Muzeum

3. Bucik ze zbiorów Muzeum

4. Beczka ze zbiorów Muzeum

Duża ilość pozyskanych cennych przedmiotów, wykorzystanie najnowszych narzędzi pracy i zwiększenie nacisku na profesjonalną organizację metod przechowywania, zabezpieczenia, oznakowania eksponatów oraz wytyczenie nowych kierunków polityki wypożyczeń to najważniejsze zrealizowane zadania działu zbiorów muzealnych

NABYTKI

Pod względem pozyskiwania muzealiów mijający rok był wyjątkowo udanym okresem. Największym wydarzeniem było odnalezienie w trakcie prac zabezpieczających ruiny komór gazowych i krematoriów w byłym obozie Birkenau: osłon wlotów do kanałów wentylacyjnych komór gazowych, odpływu z kanału znajdującego się na dnie szybu windy służącej do transportu zwłok, świrdrów służących do nawiercania otworów pod materiał wybuchowy, kotw, śrub montażowych różnej długości, sitka prysznicza z komory gazowej, końcówki pochłaniacza maski przeciwgazowej, metalowej skrzynki na popioły ludzkie. Do innych cennych

tegorocznych znalezisk zaliczyć można: nauszники więźniarskie, naszywkę więźniarską z nr „135711”, papierośnicę metalową z wygrawerowanym napisem „Zoltan”, fragment metalowej protezy, zapalniczki, monety oraz nosze drewniane do przenoszenia chorych. Oprócz eksponatów odkrytych na terenie byłego obozu, udało się także pozyskać – dzięki penetracji rynku kolekcjonerskiego oraz kontaktom ze środowiskiem byłych więźniów oraz ich rodzinami – kilkadziesiąt przedmiotów, których historia jest ściśle związana z dziejami KL Auschwitz. Do najcenniejszych nabytków pozyskanych tą drogą zaliczyć należy 63 zeszyty i teczki z materiałem nutowym używanym przez orkiestrę więźniarską KL Auschwitz.

Zabezpieczono i przeniesiono do Muzeum malowidło ściienne, które było dotychczas w zagrożonym i znajdującym się poza Muzeum baraku byłej kuchni SS, oraz posągi dwóch górników, jakie SS poleciło wykonać jednemu z więźniów celem „ozdobienia” ich kwatery na terenie podoboju w Jawiszowicach.

Ogółem w 2006 roku zbiory muzealne wzbogaciły się o ponad 180 eksponatów.

V. COLLECTIONS

3

4

The most important tasks carried out by the Museum Collections Department reflect the acquisition of numerous valuable objects; the use of the newest technology; a greater emphasis on professional methods of storing, securing, and marking exhibits; and guidelines for new policies on loans.

ACQUISITIONS

In terms of new additions, the past year was exceptionally successful. The biggest event was the discovery, during work to secure the ruins of the gas chambers and crematoria at the Birkenau site, of covers for the intakes of the gas chamber ventilation ducts, the outlet from the drainpipe located at the bottom of the elevator shaft used to transport corpses, bits used to make openings for explosive material, hooks, screws of various length, a showerhead from the gas chamber, a gas-mask absorbent tip, and a metal box for human ashes. Other important finds this year also include prisoner's ear muffs, a prisoner label reading "135711," a metal cigarette case engraved

with the name "Zoltan," a fragment of a metal prosthesis, a lighter, coins, and a metal stretcher for carrying the sick. Aside from exhibits discovered at the site of the camp, observation of the collectors' market and contacts with former prisoners and their families made it possible to acquire several dozen other objects intimately connected with the history of Auschwitz Concentration Camp. The most valuable of the items acquired in this way include 63 notebooks and folders containing the sheet music used by the Auschwitz prisoner orchestra.

Mural paintings located in the former SS kitchen barracks, under threat and outside the Museum grounds, were secured and taken to the Museum, as were the sculptures of two miners that the SS ordered a prisoner to make in order to "decorate" their quarters at the Jawiszowice sub-camp.

In total, the Museum collections grew by over 180 exhibits in 2006.

1. Sheet music of the camp orchestra from the Museum Collections

2. Teaspoon from the Museum Collections

3. Child's shoe from the Museum Collections

4. Barrel from the Museum Collections

1

dr Igor Bartosik
kierownik Działu Zbiorów

Igor Bartosik Ph.D.
Head of Collections
Department

1. Były więzień
Henryk Mandelbaum
z szefem Działu Zbiorów
dr. Igorem Bartosikiem

2. Były więzień
prof. Marian Kołodziej
z małżonką
i pracownikami Działu
Zbiorów.

WYPOŻYCZENIA

W roku 2006 został wytoczony Muzeum proces w sprawie walizy poobozowej wypożyczonej rok wcześniej na wystawę czasową organizowaną przez Centre de Documentation Juive Contemporaine w Paryżu. Roszczenia własnościowe do walizy zgłosiła rodzina Levi-Leleu twierdząca, iż nazwisko widniejące na przywieszce bagażowej należy do członka ich rodziny. Muzeum zostało postawione przed faktem dokonany i zmuszone do obrony. Z żalem należy stwierdzić, iż Muzeum nie otrzymało nawet szansy dialogu bądź przedstawienia swojego stanowiska w sprawie wywołującej tak wiele wątpliwości. W zachowanej dokumentacji poobozowej figuruje wiele osób o takim samym imieniu i nazwisku, jak widniejące na przywieszce walizy. Goryczy dodaje fakt, iż ani rodzina Levi-Leleu, ani jej prawny pełnomocnik nigdy i w żadnej formie nie skontaktowali się z Muzeum. Nie odpowiedzieli na żaden z wystosowanych w tej sprawie listów: Dyrekcji Muzeum, Przewodniczącego Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej Prof. Władysława Bartoszewskiego oraz ministra spraw zagranicznych. Do chwili obecnej odbyły się cztery posiedzenia sądu, a zakończenie procesu nastąpi najprawdopodobniej w 2007 roku. Interesy naszej instytucji reprezentuje przed Sądem Wysokiej Instancji w Paryżu Kancelaria Gide Loyrette Nouel.

Muzeum rozpoczęło prace nad specjalnym dokumentem, który będzie stanowił w przyszłości „Regulamin wypożyczeń eksponatów ze zbiorów Muzeum”. Zaostrzenie rygorów dot. wypożyczeń oryginalnych przedmiotów po-

obozowych zostało w dużym stopniu ukierunkowane poprzez uchwały Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. Muzeum nie tylko zaprzestanie wypożyczać przedmioty ze znamionami indywidualnymi, ale również będzie bardziej szczegółowo analizować przygotowanie techniczne strony wypożyczającej do przyjęcia eksponatów i wszelkie kwestie prawne z tym związane oraz będzie brało pod uwagę doświadczenia wyniesione ze wcześniejszej współpracy.

W roku 2006 na nowo rozgorzała dyskusja wokół portretów romskich Ofiar Auschwitz, wykonanych przez więźniarkę Dinah Gottlieb-Babbit na polecenie lekarza obozowego Josepha Mengele, jako materiał do jego pseudonaukowych eksperymentów. Muzeum stoi na stanowisku, iż portrety te nie podlegają restytucji, jako nigdy nie należące do ich autorki, analogicznie jak nie podlega restytucji brama „Arbeit macht frei” kowalowi, który ją wykonał na polecenie SS, lub zdjęcia więźniów – więźniowi zatrudnionemu w charakterze fotografa. Należy dodać, że za pozostawieniem tych obrazów w Muzeum opowiedziała się Międzynarodowa Rada Oświęcimska, wiele środowisk więziennych oraz organizacje romskie z całej Europy. W szczególności dla tych ostatnich obrazy te stanowią unikatowy dowód ludobójstwa Romów i Sinti oraz pseudonaukowych eksperymentów na nich przeprowadzanych.

Opracował: dr Igor Bartosik

2

LOANS

In 2006, the Museum was sued over an original camp suitcase loaned the year before for a temporary exhibit organized by the Centre de Documentation Juive Contemporaine in Paris. The Levi-Leleu family claimed ownership of the suitcase, stating that the surname visible on the baggage tag was that of a relative. Confronted by a fait accompli, the Museum had to defend itself. It must be stated with regret that the Museum was never even given the chance to engage in dialogue or present its position in such a highly dubious matter. Many people with the same first and last names as those on the baggage tag figure in the extant Auschwitz documentation. The most bitter pill to swallow is the fact that neither the Levi-Leleu family nor their legal representative ever made any sort of attempt to contact the Museum. They did not answer any of the letters written in this matter by the Museum director's office, chairman Władysław Bartoszewski of the International Auschwitz Council, or the Polish minister of foreign affairs. There have been four court sessions so far, and the trial will probably end in 2007. The interests of our institution are being represented before the Paris court by the law firm of Gide Loyrette Nouel.

The Museum has begun work on a special document that will constitute the future "Regulations for Loaning Exhibits from the Collections of the Auschwitz-Birkenau State Museum." To a large degree, the more rigorous conditions for loaning original camp objects reflect reso-

lutions approved by the International Auschwitz Council. Not only will the Museum stop loaning objects with any personal identifying characteristics; it will also examine more closely the technical preparations made by the borrowing side for taking delivery of the exhibits, all relevant legal questions, and the experience of earlier cooperation.

2006 also brought renewed controversy over the portraits of Roma victims of Auschwitz painted by prisoner Dinah Gottlieb-Babbit on orders by camp physician Joseph Mengele as material for his pseudoscientific experiments. The Museum stands by the position that the portraits are not subject to restitution because they never belonged to the painter, just as the Arbeit macht frei gate is not subject to restitution to the blacksmiths who made it on SS orders, or photographs of prisoners to the other prisoners who were employed as photographers. It should be added that the International Auschwitz Council, many prisoner circles, and Roma organizations from all over Europe have called for the paintings to remain at the Museum. For the Roma, in particular, the pictures constitute unique proof of the genocide committed against the Roma and Sinti, and the pseudoscientific experiments carried out on them.

1. Henryk Mandelbaum, an Auschwitz survivor, with Igor Bartosik, Head of the Collections Department

2. Prof. Marian Kołodziej, a survivor, with his wife and staff members of the Collections Department

Prepared by Igor Bartosik

VI. ARCHIWUM

1

dr Piotr Setkiewicz
kierownik Archiwum

Piotr Setkiewicz Ph.D.
Head of Archives

1. Pracownia fotograficzna w Archiwum Państwowego Muzeum Auschwitz Birkenau

2. Informacja o Byłych Więźniach jest częścią Archiwum PMAB

Juliusz Fuczik, cytując z książki „Reportaż spod szubienicy” „O jedno proszę. Wy którzy przeżyjecie te czasy, nie zapomnijcie dobrych ani złych. Zbierajcie cierpliwie dokumenty o tych, którzy zginęli za siebie, za Was. Pewnego dnia dzisiaj stanie się przeszłością, zacznie się mówić o wielkich czasach i bezimiennych bohaterach. Chciałbym, aby wiadano, że nie było bohaterów bezimiennych, że byli ludzie, którzy mieli swoje nazwiska, swoje domy i nadzieje, że ból najostatniejszego z nich nie był mniejszy niż ból pierwszego, którego imię zostanie zachowane.”

W roku 2006 Archiwum pozyskało kolejne cenne zespoły dokumentów. Nastąpiła również intensyfikacja prac nad tworzeniem cyfrowego repozytorium deportowanych i uwięzionych. W listopadzie zorganizowana została międzynarodowa konferencja na temat cyfrowej archiwizacji danych.

Archiwa Muzeum to ponad 248 metrów bieżących dokumentów wytworzonych przez kancelarie SS i znalezionych po wyzwoleniu na terenie KL Auschwitz, to zbiory oświadczeń i wspomnień byłych więźniów, oryginały i kopie akt procesowych oraz liczne materiały mające charakter źródeł prymarnych i wtórnych, lecz również istotne dla odtworzenia dziejów obozu.

Prace wykonywane w Dziale Dokumentacji Archiwalnej mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania Muzeum, gdyż właśnie tutaj znajdują się katalogi i bazy danych umożliwiające dostęp do dokumentów stanowiących bazę źródłową dla opracowań naukowych, materiały wykorzystywane w działalności edukacyjnej, wystawienniczej i konserwatorskiej. Znaczenie archiwum Muzeum wykracza jednak dalece poza ramy lokalne.

Różnorodny charakter wykonywanych zadań wymusił z biegiem lat wykształcenie szeregu wyspecjalizowanych komórek wewnątrz działu. W tym roku jednak zakres ich działań uległ częściowej ewolucji. W szczególności odnosi się to do prac Biura Informacji o Byłych Więźniach, gdzie w związku ze zmianą charakteru zapytań, zamiast urzędowych zaświadczeń o pobycie w obozie, coraz częściej udziela się wyczerpujących i obszernych odpowiedzi na temat losów poszczególnych osób.

Drugą ze wspomnianych tendencji w działalności Archiwum w 2006 roku było nasilenie prac mających na celu stworzenie cyfrowych baz danych, ułatwiających dostęp do posiadanej dokumentacji i przydatnych do prowadzenia prac naukowych. Niektóre ze wspomnianych baz staną się w przyszłości częścią dostępną na stronach internetowych przewodnika po zasobie archiwalnym, inne zaś są w swej formie tożsame z bazami powstającymi w ramach projektu Repozytorium Cyfrowego Muzeum. Generalnym celem Repozytorium Cyfrowego jest zachowanie i budowanie pamięci o tych, których losy, życie i śmierć tragicznie wplotły się w historię obozu. Obecnie w bazach danych – Repozytorium znajduje się ok. 550 tys. rekordów osobowych powstałych w oparciu o oryginalne dokumenty SS.

Poniżej prezentujemy ważniejsze w tej mierze osiągnięcia z 2006 r.:

- wpisanie do bazy danych Häftlings-Personal-Kartei KL Mauthausen ponad 28 000 rekordów;
- sporządzenie bazy liczącej 24 000 rekordów z kartoteki Lagerschreibstube KL Mauthausen;
- wpisanie 5200 rekordów do bazy danych różnych fotografii przechowywanych w archiwum. Obecnie baza liczy 30 215 rekordów;
- zeskanowanie ok. 6000 listów obozowych. Jest to część z ponad 11 000 listów zgromadzonych w 108 tomach;
- wprowadzenie 8769 nowych wpisów z Książki szpitalnego bloku 28 w obozie macierzystym. Łącznie mamy obecnie 13 296 wpisów ze szpitala w bloku 28;
- wprowadzenie 2306 nowych rekordów osobowych z ksiąg szpitala Monowitz, łącznie opracowanych do tej pory mamy 25 079 wpisów z tego zespołu;
- wprowadzenie 31 770 rekordów osobowych z Ksiąg Roentgena;
- uzupełnianie danych o 1500 zarejestrowanych więźniach w tzw. Maurerschule („szkółki murarskiej”) w obozie macierzystym;
- uzupełnienie i przygotowanie do publikacji na stronie internetowej Muzeum około 64 000 nazwisk i pod-

VI. ARCHIVES

2

Juliusz Fuczik, *Report from Beneath the Gallows*:

„I ask one thing. You who survive these times, do not forget the good or the evil. Patiently collect the documents about those who died for each other and for your sake. Someday, today will become the past and there will be talk of great times and nameless heroes. I want it to be known that there were no nameless heroes. They were people who had their own names, their own homes and the hope that the pain of the very last of them would be no less than the pain of the first one whose name is preserved.”

In 2006, the Archives acquired valuable new document collections. There was also intensified work on the creation of a digital repository of the deported and the imprisoned. An international conference on the digital archiving of data was held in November.

The Museum Archive consists of over 248 shelf-meters of documents generated by the SS chancelleries and found after liberation on the grounds of Auschwitz Concentration Camp, collections of statements and recollections by former prisoners, originals and copies of court records, and numerous materials constituting either primary or secondary sources, but all having a bearing on reconstructing the history of the camp.

The work done in the Archival Documentation Department has fundamental significance for the functioning of the Museum, since it is the catalogues and databases found here that make possible access to the documents that serve as the sources for scholarly studies and materials used in education, exhibitions, and preservation. However, the significance of the Museum archives far transcends the local framework.

Over the years, the varied character of the work done here has resulted of necessity in the emergence of a range of specialized units within the department. This year, the range of their activities underwent partial evolution. This applies in particular to the work of the Office for Information on Former Prisoners. The nature of the requests submitted to that office has changed; where they once had to do with official certification of imprisonment in Auschwitz, they now concern, with increasing frequency, broad, de-

tailed information about the fate of particular individuals. The second of these tendencies in the work of the Archives in 2006 was the intensification of work on the creation of digital databases to facilitate access to the documentation, and to be of use in carrying out academic research. Some of these databases will be accessible online in the future through the website that serves as a guide to the archival resources, while others will be identical in form with the databases being developed within the Museum Digital Repository project. The general goal of the Digital Repository is to maintain and uphold the memory of those whose fates, lives, and deaths were tragically interwoven with the history of the camp. At present, there are approximately 550 thousand personal records, based on original SS documents, in the Repository database.

Important achievements in this field in 2006 included:

- the entry into the databases of over 28,000 records from the Mauthausen Concentration Camp Häftlings-Personal-Kartei;
- the creation of a database of 24,000 records from the Mauthausen Concentration Camp Lagerschreibstube;
- the entry into the databases of 5,200 assorted photographs preserved in the archives. At present the database includes 30,215 records;
- the scanning of about 6,000 camp letters, representing part of the more than 11,000 letters held in 108 volumes;
- the entry of 8,769 new entries from the Block no. 28 Hospital Book in the Main Camp; at present we have a total of 13,296 entries from the Block no. 28 hospital;
- the entry of 2,306 new entries from the Monowitz Hospital Book; at present we have a total of 25,079 entries from this set;
- the entry of 31,770 personal records from the X-Ray Book;
- the updating of data on 1,500 registered prisoners in the so-called Maurerschule (bricklayers' school) in the Auschwitz I-Main Camp;
- the updating and preparation for publication on the Museum website of approximately 64,000 names and

1. Photographic studio in the Archives of the Auschwitz-Birkenau State Museum

2. Office for Information on Former Prisoners within the structure of the Auschwitz Memorial Archives

VI. ARCHIWUM

1

Krzysztof Antończyk
kierownik
Repozytorium
Cyfrowego

Krzysztof Antończyk
Head of Digital
Repository

1. Archiwa Muzeum
to ponad 248 metrów
bieżących dokumentów

2. Komputerowa
baza danych byłych
więźniów - karta
Stanisława Ryniaka

3. Karta personalna
więźnia Jerzego
Adamowicza

stawowych danych personalnych więźniów – Polaków, przywiezionych do KL Auschwitz z dystryktów: warszawskiego, krakowskiego i radomskiego Generalnego Gubernatorstwa oraz z terenów Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego;

– ponadto uzupełniane są systematycznie inne posiadane już przez archiwum bazy danych, w tym w szczególności ze zbiorów audiowizualnych, zespołu Ankiety, zespołu Abteilung I, i in.

Na temat problemów związanych z archiwizacją komputerową dyskutowano w czasie międzynarodowego sympozjum „Zabezpieczanie, udostępnianie i upowszechnianie zasobów archiwalnych”, które było 18 edycją spotkań przedstawicieli instytucji zajmujących się digitalizacją danych Ofiar Narodowego Socjalizmu.

Do podstawowych zadań archiwum należy również gromadzenie i ewidencjonowanie zbiorów pozyskiwanych jako oryginały lub kopie. Większość nabytków stanowią dary, pozostałe to zakupy.

Do najcenniejszych kolekcji, które włączono do zbiorów archiwum w tym roku, należą:

- 37 oryginalnych dokumentów dotyczących Wilhelma Kołodziejczyka, więźnia KL Auschwitz, Ślązaka, który za trwanie przy polskości był prześladowany przez okupanta, przetrzymywany w więzieniach w Bytomiu i Wrocławiu, a ostatecznie został wywieziony do KL Auschwitz, gdzie zginął;
- 51 oryginalnych dokumentów dotyczących Jana Sromka, więźnia KL Auschwitz i KL Buchenwald;
- 31 oryginalnych dokumentów dotyczących Piotra Koziejki, więźnia KL Auschwitz i KL Neuengamme.

Ponadto do zbiorów archiwum włączono: 119 innych oryginalnych dokumentów, 408 sztuk kopii dokumentów obozowych, 38 wspomnień byłych więźniów i więźniarek KL Auschwitz, 17 relacji byłych więźniów KL Auschwitz, 10 opracowań, 124 ankiety dotyczące losów więźniów KL Auschwitz z kraju i zagranicy.

Dokumenty przechowywane są w magazynach posiadających system kontroli klimatu, niemniej z powodu upływu czasu i złej najczęściej jakości papieru ulegają powolnej

destrukcji. Dzięki współpracy z Pracownią Konserwatorską Muzeum w tym roku udało się zabezpieczyć 611 obiektów oraz przekazano do dalszej konserwacji kolejne, głównie z zespołu SS-Zentralbauleitung. Kontynuowano też prace mające na celu kopiowanie materiałów audiowizualnych. Przegrywano wybrane materiały filmowe na płyty DVD, oraz kopiowano nagrania relacji byłych więźniów pochodzące z Rozgłośni Polskiego Radia w Katowicach z taśm szpulowych na płyty CD.

Pracownia fotograficzna archiwum, będąca placówką usługową dla wszystkich działów Muzeum, wykonała m.in.: 1459 szt. negatywów, 3946 szt. powiększeń fotograficznych, 6494 szt. fotografii cyfrowych, 615 szt. skanów o wysokiej rozdzielczości, 204 płyty CD, 1035 szt. wydruków, 56719 klatek mikrofilmów, sfotografowano 31 delegacji.

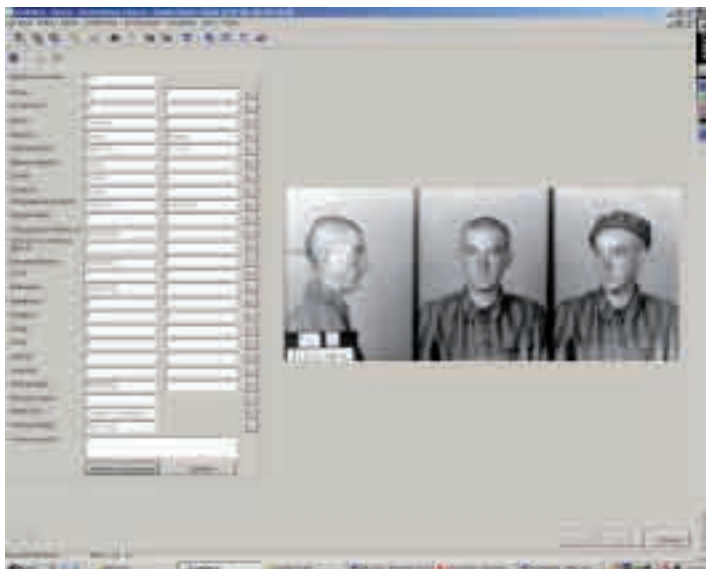
Realizowany jest projekt „INDEX” mający na celu sporządzenie wykazu Polaków represjonowanych za pomoc Żydom, rozpoczynają się też przygotowania do realizacji projektu Ośrodka „Karta” i Instytutu Pamięci Narodowej: „Straty osobowe i Ofiary represji pod okupacją niemiecką”.

Zainteresowanym: naukowcom, studentom, dziennikarzom, udziela się konsultacji, wskazując dokumenty i materiały przydatne w opracowywanych przez nich tematach. Większość spośród 650 spraw, prowadzonych przez archiwum drogą korespondencyjną, dotyczyło tych właśnie zagadnień; również większość wśród 438 osób (w tym 238 z zagranicy), które pracowały w czytelni naukowej, realizowało własne projekty badawcze. Udostępniono im do wglądu ogółem 2272 tomy kopii dokumentów.

We wszystkich naszych pracach staramy się mieć na uwadze szczególną wrażliwość, z jaką traktują historię obozu Auschwitz odwiedzający nas goście, w znacznej części byli więźniowie lub członkowie ich rodzin. Dla nich każdy życzliwy gest, dobre słowo, okazanie zainteresowania losami bliskich, ma wyjątkowe znaczenie.

Opracowali: dr Piotr Setkiewicz i Krzysztof Antończyk

VI. ARCHIVES

2

3

basic identifying data on Polish prisoners deported to Auschwitz from the Warsaw, Cracow, and Radom districts of the General Government and from Upper Silesia and the Dąbrowski Basin;

– Additionally, there is continuing updating of other databases already held by the Archives, including especially the audiovisual collections, the Questionnaires collection, the Abteilung I collection, etc.

The problems associated with digital archiving were discussed at an international symposium on The Protection of, Access to, and Distribution of the Archival Resources, which was the 18th meeting of representatives of institutions involved in the digitalization of data on the victims of National Socialism.

The basic tasks of the Archives also include the collection and cataloguing of collections acquired as originals or copies. The majority of the acquisitions are donated, and the remainder purchased.

Among the most valuable collections added to the archival collections this year are:

- 37 original documents on Wilhelm Kołodziejczyk, an Auschwitz prisoner and Silesian who was persecuted by the occupation regime for persisting in his Polish identity, held in the prisons in Bytom and Wrocław, and finally deported to Auschwitz, where he died;
- 51 original documents on Jan Sromek, a prisoner of Auschwitz and Buchenwald;
- 31 original documents on Piotr Koziejka, a prisoner of Auschwitz and Neuengamme.

Also added to the archival collections were 119 original documents, 408 copies of camp documents, 38 memoirs by former Auschwitz prisoners, 17 accounts by former Auschwitz prisoners, 10 studies, and 124 questionnaires on the fates of Auschwitz prisoners in Poland and abroad.

The documents are kept in climate-controlled storage areas; nevertheless, because of the passage of time and the generally poor quality of the paper, they are slowly deteriorating. Thanks to the cooperation of the Museum Preservation Workshop, it was possible to secure 611 documents this year, and to send others, mostly from the SS-Zentral-

bauleitung collection, for further conservation. Work is also continuing on the copying of audiovisual material. In view of the obsolescence of VHS cassettes and the increasingly universal use of digital media, selected film material is being systematically recorded on DVDs. Similarly, recordings of former prisoners from Polish Radio in Katowice are being transferred from reel-to-reel tape to CDs. Versions of these recordings in .wmp format are also being prepared for volunteers from the Education Center who are transcribing them.

The Archives photographic studio, which serves the needs of all departments of the Museum, made 1,459 negatives, 3,946 enlargements, 6,494 digital photographs, 615 high-resolution scans, 204 CDs, 1,035 printouts, 56,719 frames of microfilm, and photographs of 31 official delegations.

Works are under way on the Index project, which aims at preparing a list of Poles punished for aiding Jews, and also preparations have started to carry out a Karta Center and National Remembrance Institute Project on Personal Losses and Victims of Punishment under German Occupation.

Consultations indicating documents and material useful to their work are provided to scholars, students, and journalists. The more than 650 cases being investigated by the Archives on the basis of correspondence are concerned with precisely this type of material; similarly, the majority of the 438 people (238 of them from outside Poland) who worked in the scholars' reading room were engaged in research projects of their own. They were given access to a total of 2,272 volumes of documents.

In all our work, we attempt to bear in mind the special sensitivity with which our guests—a great many of whom are former prisoners or relatives of prisoners—treat the history of Auschwitz Concentration Camp. For them, each kind gesture, encouraging word, or sign of interest in the fate of their loved ones, has special significance.

1. The Museum Archive consists of over 248 shelf-meters of documents

2. Computer database of former prisoners – file card of Stanisław Ryniak

3. Prisoner's file card of Jerzy Adamowicz

Prepared by Piotr Setkiewicz and Krzysztof Antończyk

1

1. „Malarka Zagłady”
– malarstwo Haliny
Ołomuckiej

2. Wystawa
belgijska na terenie
Państwowego Muzeum
Auschwitz-Birkenau

NOWE WYSTAWY W MUZEUM

Została otwarta ekspozycja **„Belgia 1940-1944. Okupacja i deportacje do KL Auschwitz”**. Ze strony belgijskiej utworzeniu jej patronował premier Guy Verhofstadt, scenariusz i dokumentację wystawy powierzono prof. Maximowi Steinbergowi i Laurze Schram, a projekt muzeograficzny Paulowi Vanderbotermetowi. Realizacją i koordynacją prac zajmował się Ward Adriens, dyrektor Żydowskiego Muzeum Deportacji w Mechelen.

WYSTAWY CZASOWE W MUZEUM

„Zinowij Tołkaczew. Rysunki z cyklu Oświęcim”

Znajdujące się w zbiorach Muzeum kopie prac Zinowija Tołkaczewa, jednego z żołnierzy wyzwalających Auschwitz, były inspiracją do pokazania, w kolejną rocznicę wyzwolenia obozu, relacji z tamtych dni.

Koncepcja wystawy: Teresa Zbrzeska, projekt plastyczny: Edyta Chwistek, Elżbieta Pietruczuk

Wystawa prezentowana od 25 stycznia do 20 kwietnia 2006 roku

„Podróż pamięci. Peron 21”

Wystawa zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Dzieci Shoah we Włoszech. W przygotowaniu

uczestniczyli także: Urząd do Spraw Kultury Gminy Żydowskiej w Mediolanie i Fundacja Centrum Dokumentacji Żydowskiej w Mediolanie. W przygotowaniu wersji polskiej brał udział Konsulat Generalny RP w Mediolanie. Wystawa opowiada o losach Żydów włoskich deportowanych w jednym z 15 transportów, które wyjechały z centralnego dworca w Mediolanie do KL Auschwitz.

Konsultacje wersji polskiej: Teresa Zbrzeska, Mirosław Obstarczyk

Wystawa prezentowana od 25 kwietnia do grudnia 2006 roku

„Pozostał po nich ślad”

Scenariusz opracowano w oparciu o książkę autorstwa Adama Cyry pod tym samym tytułem. Pokazuje losy osób uwięzionych w bloku 11, którzy na jego ścianach, drzwiach, belkach stropowych, parapetach okiennych pozostawili napisy i rysunki. Treść wielu inskrypcji jest często ostatnim pożegnaniem ze światem.

Scenariusz: Adam Cyra; konsultacje: Teresa Zbrzeska; projekt plastyczny i wykonanie: Edyta Chwistek, Elżbieta Pietruczuk

Wystawa prezentowana od 12 czerwca do 30 grudnia 2006 roku

VII. EXHIBITIONS

2

NEW EXHIBITION IN THE MUSEUM

The exhibition Belgium 1940-1944: Occupation and Deportation to Auschwitz opened. Its patron was Belgian Prime Minister Guy Verhofstadt, with the scenario and documentation by Professor Maxim Steinberg and Laura Schram, and the museum design by Paul Vanderbotermet. The work was executed and coordinated by Ward Adriens, director of the Jewish Deportation Museum in Mechelen (Malines).

TEMPORARY EXHIBITIONS IN THE MUSEUM

Zinovy Tolkachev: Drawings from the Auschwitz Cycle
Copies in the Museum collections of works by Zinovy Tolkachev, one of the soldiers who liberated Auschwitz, were the inspiration for showing his account of those days during the anniversary of the liberation.

Exhibition concept: Teresa Zbrzeska; artistic design: Edyta Chwistek, Elżbieta Pietruczuk.

The exhibition was shown from January 25 to April 20, 2006.

A Memory Journey: Platform 21

The exhibition was organized in cooperation with the Children of the Shoah Association in Italy. Also taking part

in the preparation were the Cultural Office of the Jewish Community in Milan and the Jewish Documentation Center Foundation in the same city. The Polish Consulate General in Milan participated in the preparation of the Polish version of the exhibition, which recounts the fate of the Italian Jews deported in one of the 15 transports that departed from the central train station in Milan, bound for Auschwitz.

Consultation for the Polish version: Teresa Zbrzeska and Mirosław Obstarczyk.

The exhibition was shown from April 25 to December 2006.

Some Trace of Them Remains

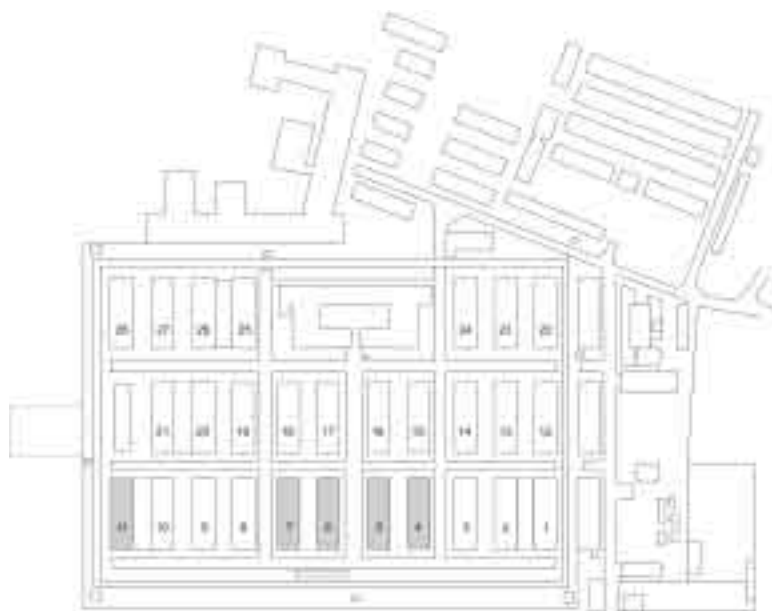
The scenario was developed on the basis of a book of the same title by Adam Cyra. It depicts the fates of the people imprisoned in Block no. 11, who left inscriptions and drawings on its walls, doors, ceiling beams, and window sills. Many of the inscriptions consist of farewells to the world.

Scenario: Adam Cyra; consultation: Teresa Zbrzeska; artistic design and execution: Edyta Chwistek and Elżbieta Pietruczuk.

The exhibition was shown from June 12 to December 30, 2006.

1. "Painter of the Holocaust," works of Halina Ołomucka

2. Belgian exhibition at the Auschwitz-Birkenau State Museum

1

1. Bloki z wystawą główną na terenie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau

2. Wystawa czasowa „Pozostał po nich ślad...” w hallu budynku głównego

PROJEKTY

Wśród najważniejszych projektów na najbliższe lata jest zmiana wystawy głównej. Wystawa ta została otwarta w roku 1955 i z niewielkimi zmianami można ją oglądać do dziś w blokach 4, 5, 6, 7 i 11 byłego obozu Auschwitz I.

Powstała ona w czasach, gdy jeszcze nie mówiono wiele o Holokauście i odgrywała olbrzymią rolę edukacyjną, będąc stałym punktem odniesienia dla wszystkich późniejszych ekspozycji i muzeów poświęconych Zagładzie. Minęło jednak ponad 50 lat. Pogłębił się stan wiedzy historycznej, zmieniła się świadomość pokoleń nie pamiętających osobiście horroru wojny. Samo wystawiennictwo bardzo się zmieniło, wraz z metodyką prowadzenia i edukacji muzealnej. Od wielu lat środowiska byłych więźniów, specjaliści, wychowawcy i nauczyciele, a także pracownicy Muzeum coraz częściej apelowali o podjęcie prac nad nową formą ekspresji dziejów KL Auschwitz i Zagłady.

Wzrost liczby zwiedzających zmusza również Muzeum do wykluczenia w przyszłości z masowego zwiedzania pięter bloków. Większość tych pięter była dobudowywana podczas wojny przez więźniów, na rozkaz SS. Tworzono je z materiałów pozyskiwanych z rozbiórek okolicznych domów. Nie są to obiekty, które mogą na dłuższą metę przyjmować ponad milion osób rocznie bez zauważalnych szkód. Względy konserwatorskie każą sprowadzić wystawę główną na partery wybranych bloków.

Ideę zmiany wystawy zaaprobowala jednomyślnie Międzynarodowa Rada Oświęcimska na swoim posiedzeniu 5 grudnia 2006 roku. Daje to podstawy do pierwszych prac nad ogólnymi założeniami nowej wystawy. Będą one konsultowane z byłymi więźniami i specjalistami, a także z najważniejszymi instytucjami partnerskimi Muzeum.

Nie jest łatwym zadaniem stworzenie wystawy w miejscu męczeństwa i Zagłady. Nowa wystawa musi uwzględniać fakt, że znajdować się będzie na terenie byłego obozu. To będzie ją wyróżniać od wielu innych ekspozycji o podobnej tematyce. Nie może ona przyćmić swoją ekspre-

sją wymowy samego miejsca. Wystawa ta musi wspomagać zrozumienie historii tego miejsca, losów Ofiar, ale także znaczenie Auschwitz w dzisiejszym świecie.

Jest to projekt na najbliższe lata. Samo przygotowanie bloków do przyjęcia nowej wystawy jest olbrzymim przedsięwzięciem konserwatorsko - remontowym. Dziś stoimy na początku tego przedsięwzięcia. W raporcie za 2007 rok z pewnością będziemy w stanie pełniej omówić jego rozwój.

WYSTAWY POZA MUZEUM

„Malarka Zagłady”

Wystawa prac Haliny Ołomuckiej jest kolejną z cyklu prezentacji twórczości wojennej i powojennej więźniów KL Auschwitz. Pokazane zostały na niej prace wybitnej malarki żydowskiego pochodzenia, która przed wywiezieniem do obozu przebywała w getcie warszawskim. Ekspozycję zaprezentowano w Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie z okazji kolejnej rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz.

Scenariusz: Robert Placzek; wykonanie: Edyta Chwistek, Elżbieta Pietruczuk

Wystawa prezentowana od 26 stycznia do 15 marca 2006 roku

„14 czerwca 1940 roku”

Wystawa poświęcona więźniom z pierwszego transportu skierowanym przez okupanta niemieckiego do KL Auschwitz. Wystawa była prezentowana w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu.

Scenariusz: Teresa Zbrzeska; projekt plastyczny i wykonanie: Edyta Chwistek, Elżbieta Pietruczuk

Wystawa prezentowana od 26 kwietnia do 31 maja 2006 roku

VII. EXHIBITIONS

2

PROJECTS

One of the most important projects over the next few years will be the changing of the main exhibition. This exhibition was opened in 1955 and, with minor changes, can be seen to this day in Blocks no. 4, 5, 6, 7, and 11 at the Auschwitz I site.

It dates from a time when not much was yet being said about the Holocaust, and it played an enormous educational role, becoming a point of reference for all later exhibitions and museums dedicated to the Holocaust. However, more than 50 years have since passed. The state of historical knowledge has deepened, and there has been a change in the consciousness of generations with no personal memories of the horrors of the war. The very practice of museum exhibitions has changed a great deal, along with the methodology of guiding and museum education. For many years, former prisoners, specialists, educators, and Museum staff have appealed with increasing frequency for work to begin on a new way of expressing the history of Auschwitz and the Holocaust.

The growth of the number of visitors has also forced the Museum to rule out the mass visiting of the second stories of the blocks in the future. Most of these second stories were built during the war by prisoners laboring under SS orders. The construction materials had been salvaged from the demolition of nearby homes. These are not buildings that can receive more than a million visitors per year in the long term without suffering significant damage. Conservation considerations mandate that the main exhibition will have to be confined to the ground floors of selected blocks in the future.

The International Auschwitz Council expressed its unanimous approval of the idea of changing the exhibition during its session on December 5, 2006. This approval will serve as the basis for the start of work on the overall guidelines for the new exhibition. This will include consultation with former prisoners and specialists, as well as with the Museum's most important institutional partners.

Creating a new exhibition at a martyrdom and Holocaust site is no easy undertaking. The new exhibition will have to take account of the fact that it is located at the site of Auschwitz.

This is what will set it apart from many other exhibitions on the same subject. The expressiveness of the exhibition cannot be allowed to eclipse the eloquence that inheres in the site. This exhibition must help in understanding the history of the place, the fate of the victims, and the significance of Auschwitz in today's world.

This is a project for the coming years. Merely preparing the blocks as the site of the new exhibition will be an enormous conservation-renovation task. Today, we are standing at the threshold of this undertaking. The report for 2007 will doubtless have more to say about these developments.

EXHIBITIONS OUTSIDE THE MUSEUM

A Painter of the Holocaust

This exhibition of works by Halina Ołomucka is another in a series presenting the wartime and postwar work of Auschwitz Concentration Camp prisoners. These were works by the outstanding painter of Jewish origin who was confined to the Warsaw ghetto before being deported to Auschwitz. The exhibition was shown at the Jewish Culture Center in Cracow on the occasion of the 2006 anniversary of the liberation of Auschwitz.

Scenario: Robert Płaczek; execution: Edyta Chwistek and Elżbieta Pietruczuk.

The exhibition was shown from January 26 to March 15, 2006.

June 14, 1940

This exhibition was devoted to the prisoners in the first transport sent by the German occupation authorities to their concentration camp, Auschwitz. The exhibition was shown at the Resursa Obywatelska Culture and Art Center in Radom.

Scenario: Teresa Zbrzeska; artistic design and execution: Edyta Chwistek and Elżbieta Pietruczuk.

The exhibition was shown from April 26 to May 31, 2006.

1. Blocks housing the main exhibition at the site of the Auschwitz-Birkenau State Museum

2. Temporary exhibition, "A Trace of Them Remains..." in the hall of the reception building

Prepared by Teresa Zbrzeska

VIII. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

1

dr Franciszek Piper
kierownik Działu
Historyczno-
Badawczego

Franciszek Piper Ph.D.
Head of Research
Department

1. Indywidualne
losy Ofiar
w opracowaniach
naukowych

2. Portret więźniarki
Mali Zimetbaum
ze zbiorów Muzeum

3. Napis w celi 20

Do najważniejszych zadań Muzeum należy badanie historii obozu Auschwitz-Birkenau. Prace Działu Historyczno-Badawczego koncentrują się aktualnie na trzech kierunkach:

- **problematyce przybliżającej tożsamość Ofiar, a zatem losy grup więźniów z różnych krajów, różnych narodowości, wieku, płci, kategorii i wyznań;**
- **nie opracowanych dotąd jednostkach organizacyjnych obozu i współpracujących z obozem instytucjach SS;**
- **edycji źródeł do historii KL Auschwitz.**

PRACE ZAKOŃCZONE

(w większości opublikowane)

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944*, red. naukowa dr Franciszek Piper, Irena Strzelecka.
Księgi Radomskie obejmują wykazy imienne 15 000 deportowanych osób, w większości Polaków.
- *Pozostał po nich ślad...*, dr Adam Cyra
Opracowanie związane jest z historią bloku nr 11 (Bloku Śmierci) i jest opisem unikalnych rysunków i napisów wykonanych przez przetrzymywanych w nim więźniów na ścianach, belkach stropowych i drzwiach.
- *Banderowcy w KL Auschwitz*, dr Adam Cyra
Autor przedstawia nieznaną szerzej epizod historii KL Auschwitz związany z osadzeniem w nim przywódców Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) Aleksandra i Wasyla Banderów oraz około 200 ich zwolenników.

PRACE KONTYNUOWANE

(rozpoczęte przed 1 stycznia 2006 r. i kontynuowane w ciągu tegoż roku)

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków z Wielkopolski, Pomorza, Ciechanowskiego i Białostocczyny do KL Auschwitz 1940-1944*, Bohdan Piętka

W roku 2006 zakończono kwerendę do wykazów na-

zwiskowych i opisów transportów. Obecnie trwa uzupełnianie o wyniki kwerendy opracowanych już opisów transportów, tekstów źródłowych i materiału ilustracyjnego.

- *Więźniarki w obozach przejściowych w Birkenau (BIII, BIIc, BIIe), w Stabsgebäude, na terenie tzw. Lagererweiterung, w blokach 10, 22 i 23 Auschwitz I Stammlager*, Irena Strzelecka
Praca oparta głównie na relacjach, wspomnieniach i zeznaniach świadków, gdyż w przypadku obozów przejściowych nie zachowała się niemiecka dokumentacja.
- *Deportacja i zagłada Żydów w Będzina, Sosnowca i Dąbrowy Górniczej w KL Auschwitz*, dr Andrzej Strzelecki
Analizowano dalsze źródła archiwalne i literaturę.
- *Duchowni chrześcijańscy w KL Auschwitz*, Teresa Wontor-Cichy
W lutym i kwietniu przeprowadzono kwerendę w Archiwum Kurii Archidiecezjalnej w Krakowie. Analizowano dalsze źródła archiwalne i literaturę.
- *Dzieci wyzwolone w KL Auschwitz oraz dalsze ich losy*, Helena Kubica
Autorka dokonała wyboru kolejnych dokumentów, uzupełniała spis nazwiskowy oraz korespondowała z byłymi więźniami i ich rodzinami w sprawie pozyskiwania wspomnień, dokumentów i fotografii rodzinnych.

PRACE ROZPOCZĘTE

(podjęte jako tematy badawcze w ostatnich 12 miesiącach)

- *Deportacje i zagłada w KL Auschwitz Żydów z dystryktu krakowskiego Generalnego Gubernatorstwa*, dr Jacek Lachendro
- *Idea powołania Muzeum Auschwitz, jego kształt i rola w świetle prasy polskiej 1945-1948*, dr Jacek Lachendro
- Dr Jadwiga Badowska rozpoczęła pracę nad bibliografią KL Auschwitz-Birkenau za lata 1981-2006.

Opracował: dr Franciszek Piper

VIII. SCHOLARLY RESEARCH

2

3

Investigating the history of the Auschwitz-Birkenau camp is one of the Museum's most important tasks. The work of the Historical Research Department concentrates on three directions at present:

- issues that emphasize the identity of the victims— that is, the fates of groups of prisoners from various countries, of various ethnic groups, ages, genders, categories, and denominations;
- organizational units of the camp and SS institutions cooperating with the camp that have not yet been studied fully
- publishing sources for the history of Auschwitz.

COMPLETED WORK

(published or forthcoming)

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków deportowanych do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyzny 1940-1944* [Memorial Books: Transports of Poles Deported to Auschwitz from Radom and Other Localities in the Kielce Region, 1940-1944], eds. Franciszek Piper and Irena Strzelecka. The Radom Books list the names of 15 thousand deportees, mostly Poles.
- *Pozostał po nich ślad...* [Some Trace of Them Remains]. Adam Cyra. A study of Block no. 11 (the Death Block) telling the story of the unique drawings and inscriptions left by prisoners held there on the walls, ceiling beams, and doors.
- *Banderowcy w KL Auschwitz* [The Adherents of Bandera in Auschwitz], Adam Cyra. The author describes a little-known episode in the history of Auschwitz, connected with the imprisonment there of the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) leaders Aleksander and Vasil Bandera and some 200 of their followers.

WORK IN PROGRESS (begun before January 1, 2006 and continued during the year)

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków z Wielkopolski, Pomorza, Ciechanowskiego i Białostoczczyzny do KL Auschwitz 1940-1944* [Memorial Books: Transports of Poles from the Wielkopolska, Pomorze, Ciechanów, and Białystok Regions to Auschwitz 1940-1944]. Bohdan Piętka. 2006 saw the completion of the archival searches for lists of names and descriptions of the transports. Work is now underway to supplement the results with exist-

ing material on the transports, source texts, and illustrative material.

- *Więźniarki w obozach przejściowych w Birkenau (BIII, BIIc, BIIe), w Stabsgebäude, na terenie tzw. Lagererweiterung, w blokach 10, 22 i 23 Auschwitz I Stammlager* [Women Prisoners in the Transit Camps in Birkenau (BIII, BIIc, BIIe), in the Stabsgebäude, in the so-called Lagererweiterung, and in Blocks no. 10, 22 and 23 of the Auschwitz I Main Camp]. Irena Strzelecka. The work is based primarily on accounts, memoirs, and depositions by witnesses, since there is no extant German documentation on the transit camps.
- *Deportacja i zagłada Żydów z Będzina, Sosnowca i Dąbrowy Górniczej w KL Auschwitz* [The Deportation and Destruction of the Jews of Będzin, Sosnowiec, and Dąbrowa Górnicza in Auschwitz]. Andrzej Strzelecki. An analysis of additional archival sources and the historical literature.
- *Duchowni chrześcijańscy w KL Auschwitz* [Christian Clergy in Auschwitz]. Teresa Wontor-Cichy. In February and April, a search was carried out in the Archive of the Archdiocesan Curia in Cracow. Additional archival sources and the historical literature are analyzed.
- *Dzieci wyzwolone w KL Auschwitz oraz dalsze ich losy* [The Children Liberated from Auschwitz and Their Subsequent Fates]. Helena Kubica. The author has made a selection of further documents, supplemented the list of names, and corresponded with former prisoners and their families in order to obtain memoirs, documents, and family photographs

WORK UNDERWAY (Research subjects initiated within the last 12 months)

- *Deportacje i zagłada w KL Auschwitz Żydów z dystryktu krakowskiego Generalnego Gubernatorstwa* [The Deportation and Destruction in Auschwitz of Jews from the Cracow District of the General Government]. Jacek Lachendro.
- *Idea powołania Muzeum Auschwitz, jego kształt i rola w świetle prasy polskiej 1945-1948* [The Idea of Establishing an Auschwitz Museum, Its Form and Its Role in the Light of the Polish Press 1945-1948]. Jacek Lachendro.
- Jadwiga Badowska has begun work on a bibliography of Auschwitz-Birkenau Concentration Camp for the years 1981-2006.

1. Fate of individual victims in historical studies

2. Portrait of the prisoner Mala Zimetbaum from the Museum Collections

3. Inscription in Cell no. 20.

Prepared by Franciszek Piper

1

1. Promocja publikacji
Księgi Pamięci.
Transporty Polaków
do KL Auschwitz
z Radomia i innych
miejsowości
Kielecczyny
1940-1944

2. Wybór publikacji
Wydawnictwa
Państwowego Muzeum
Auschwitz-Birkenau.

Liczący osiem osób zespół Wydawnictwa zajmuje się publikacją informatorów, książek, albumów, filmów i plakatów związanych z historią KL Auschwitz.

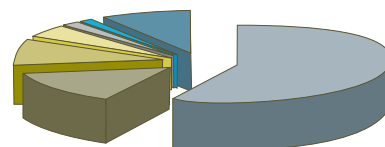
Naszą działalnością nie tylko wypełniamy misję Muzeum, jaką jest zachowanie pamięci o Ofiarach obozu oraz udokumentowanie Holokaustu, ale także generujemy znaczące dochody, przeznaczone na utrzymanie Miejsca Pamięci Auschwitz.

KSIĘGARNIA INTERNETOWA

Chcąc udostępnić nasze publikacje jak najszerszemu gronu odbiorców, w sierpniu tego roku uruchomiliśmy księgarnię internetową. Wyniki sprzedaży pokazały, że decyzja była słuszna – tylko w ciągu pierwszych czterech miesięcy jej działalności otrzymaliśmy więcej zamówień niż przez cały rok 2005.

Ponad połowa naszych klientów to Polacy. Wśród kupujących z zagranicy przeważają: Anglicy, Amerykanie, Niemcy, Belgowie i Holendrzy. Nasze książki wysłaliśmy w sumie do 25 krajów, w tym m.in. do: Japonii, Australii, Meksyku, Peru, Brazylii, Nowej Zelandii i Hongkongu.

WYSYLKA KSIĄŻEK W RAMACH SPRZEDAŻY WYSYŁKOWEJ WG KRAJU

■ Polska	■ Belgia
■ Wielka Brytania	■ Holandia
■ USA	■ Pozostałe
■ Niemcy	

IX. PUBLICATIONS AND LIBRARY

2

The 8 people on the staff of the Publications Department are responsible for putting out guides, books, albums, films, and posters connected with the history of Auschwitz Concentration Camp.

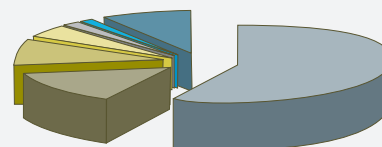
Our work is not only a part of the Museum's mission, but also an act of remembrance towards the victims of the camp, a part of the documentation of the Holocaust, and a significant source of the income designated for the upkeep of the Auschwitz Memorial.

INTERNET BOOKSTORE

In an effort to make our publications available to the widest possible readership, we opened an Internet bookstore in August 2006. Sales figures confirm that this was the right decision, since we took more orders in the first four months online than in all of 2005.

Over half of our customers are Poles. Among foreign customers, the British, Americans, Germans, Belgians, and Dutch predominate. We have shipped books to 25 countries, including Japan, Australia, Mexico, Peru, Brazil, New Zealand, and Hong Kong.

BOOK ORDERS SHIPPED BY COUNTRY

- Poland
- Great Britain
- USA
- Germany
- Belgium
- Holland
- Others

1. Promotion of the publication *Memorial Books: Transports of Poles to Auschwitz Concentration Camp from Radom and Other Localities in the Kielce Region, 1940-1944.*

2. Chosen publications of the Publications Department of the Auschwitz-Birkenau State Museum

1

1. Książki z okresu istnienia KL Auschwitz w bibliotece Muzeum

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Spośród publikacji wydanych przez nas w 2006 r. duże zainteresowanie wśród znawców tematyki wzbudziły dwie książki:

- Piotra Setkiewicza, *Z dziejów obozów IG Farben Werk Auschwitz w latach 1941-1945*. W przeciwieństwie do większości wydanych do tej pory publikacji na ten temat autor tej obszernej, dobrze udokumentowanej pracy stara się ukazać historię fabryki niemieckiego koncernu IG Farben i obozu Auschwitz III-Monowitz w sposób całościowy. Wysuwa ponadto interesującą tezę, iż działania niemieckiego koncernu IG Farben przyczyniły się do przekształcenia obozu koncentracyjnego Auschwitz w centrum zagłady europejskich Żydów.
- Andrzeja Strzeleckiego, *The Deportation of Jews from the Łódź Ghetto to KL Auschwitz and their Extermination*. Jest to pierwsza próba bliższego przedstawienia przebiegu deportacji Żydów z getta łódzkiego do KL Auschwitz w sierpniu 1944 r. Na książkę taką – zawierającą również wykazy imienne Ofiar – od wielu lat czekali ocalali z Zagłady, spotykający się co roku w Łodzi z okazji kolejnych rocznic likwidacji getta Litzmannstadt.

Oprócz tego w 2006 r. wydaliśmy:

PUBLIKACJE NAUKOWE I POPULARNONAUKOWE

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944* (praca zbiorowa);
- Helena Kubica, *The Extermination at KL Auschwitz of Poles Evicted from the Zamość Region in the Years 1942-1943* (o Polakach wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942-1943, deportowanych do KL Auschwitz);

- Jolanta Kupiec, *Auschwitz w rzeźbie*;
- *Niezwykli oświęcimianie. Jak ratowano więźniów KL Auschwitz* (o mieszkańcach Oświęcimia i okolic pomagających więźniom; publikacji towarzyszy film DVD);
- Adam Cyra, *Pozostał po nich ślad. Życiorysy z cel śmierci*;
- Teresa Wontor-Cichy, *Für den Glauben in Haft. Zeugen Jehovas im KL Auschwitz; Imprisoned for Their Faith. Jehova's witnesses in KL Auschwitz* (o Świadkach Jehowy, więźniach Auschwitz).

WSPOMNIENIA BYŁYCH WIĘŹNIÓW

- Andrzej Łępkowski, *Tak było...*
- August Kowalczyk, *A barbed wire refrain*, cz. II i III
- Bogdan Kolasiński, *Jakim cudem jeszcze żyję...?*
- periodyk **Pro Memoria** (różne tematy związane z Auschwitzem)
  - nr 23 (wersja polska i angielska)
  - nr 24 (wersja polska)

PLAKATY

- plakat pt. *Cegły*
- plakat pt. *Transporty Żydów węgierskich*

PROMOCJE

W styczniu Wydawnictwo było współorganizatorem trzech wieczorów promujących książkę pt. *Ludzie dobrej woli. Księga Pamięci poświęcona Mieszkańcom Ziemi Oświęcimskiej niosących pomoc więźniom KL Auschwitz*. Ukazała się ona kilka miesięcy wcześniej i wzbudziła nieklamane emocje wśród osób uczestniczących podczas wojny w akcji niesienia pomocy więźniom Auschwitz.

IX. PUBLICATIONS AND LIBRARY

NEW TITLES

Two of our 2006 publications aroused particularly great interest among knowledgeable readers.

- Piotr Setkiewicz *Z dziejów obozów IG Farben Werk Auschwitz w latach 1941-1945* [The History of the IG Farben Werk Auschwitz Camps, 1941-1945].

As opposed to most of the earlier publications on this subject, Setkiewicz's wide-ranging, well-documented study attempts to depict the history of the German IG Farben company's plants and the Auschwitz III-Monowitz camp in a comprehensive, complete perspective. Setkiewicz also advances the interesting thesis that the operations of the German IG Farben company had an impact on turning the Auschwitz Concentration Camp into the center of the destruction of the European Jews.

- Andrzej Strzelecki *The Deportation of Jews from the Łódź Ghetto to KL Auschwitz and their Extermination*. This is the first attempt at a detailed presentation of the course of the deportation of Jews from the Łódź ghetto to Auschwitz in August 1944. Holocaust survivors—who meet in Łódź each year on the anniversary of the liquidation of the Litzmannstadt ghetto—have long waited for a book like this, which also contains a list of victims by name.

Other titles we published in 2006 also include:

OF INTEREST TO SCHOLARS AND A GENERAL READERSHIP

- *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944* [Memorial Books: Transports of Poles to Auschwitz Concentration Camp from Radom and other Localities in the Kielce Region]. (collective work);
- Helena Kubica, *The Extermination at KL Auschwitz of Poles Evicted from the Zamość Region in the Years 1942-1943*;

- Jolanta Kupiec, *Auschwitz w rzeźbie* [Auschwitz in Sculpture];
- *Niezwykli oświęcimianie. Jak ratowano więźniów KL Auschwitz* [Extraordinary Citizens of Oświęcim: How They Saved Auschwitz Prisoners]—accompanied with a film on DVD;
- Adam Cyra, *Pozostał po nich ślad. Życiorysy z cel śmierci* [Some Trace of Them Remains: Biographical Sketches from the Death Cell];
- Teresa Wontor-Cichy, *Für den Glauben in Haft. Zeugen Jehovas im KL Auschwitz*; [Imprisoned for Their Faith. Jehova's witnesses in KL Auschwitz.]

MEMOIRS BY FORMER PRISONERS

- Andrzej Łępkowski, *Tak było...* [So It Was]
- August Kowalczyk, *A barbed wire refrain*, parts II and III
- Bogdan Kolański, *Jakim cudem jeszcze żyję...*? [By What Miracle Am I Still Alive?]
- "Pro Memoria" (a periodical covering diverse subjects connected with Auschwitz):
  - no. 23 (Polish and English versions)
  - no. 24 (Polish version)

POSTERS

- *Cegły* [Bricks]
- *Transporty Żydów węgierskich* [Transports of Hungarian Jews]

LAUNCHES AND PROMOTIONS

In January, the Publications Department organized three events to launch *Ludzie dobrej woli. Księga Pamięci poświęcona Mieszkańcom Ziemi Oświęcimskiej noszących pomoc więźniom KL Auschwitz* [People of Good Will: Memorial Books of Oświęcim Residents Who Aided Auschwitz Prisoners], which aroused genuine emotion among people who had been involved during the war in helping the prisoners.

1. Books from the time of Auschwitz camp existence in the Museum's library

IX. WYDAWNICTWO I BIBLIOTEKA

Jadwiga Pinderska-Lech
kierownik Działu
Wydawnictw,
Upowszechniania
i Informacji

Jadwiga Pinderska-Lech,
Head of Publications
and Information
Department

8 maja w Radomiu, we współpracy z Urzędem Miasta Radom, zorganizowaliśmy podniosłą uroczystość, której celem było złożenie hołdu osobom uwiecznionym w pięciotomowym dziele, którego opracowanie zajęło kilka lat całemu zespołowi historyków, pt. *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944*.

WYNIKI SPRZEDAŻY

Publikacje nasze sprzedajemy w kilku księgarniach na terenie Muzeum oraz za pośrednictwem księgarni internetowej. W roku 2006 sprzedaliśmy prawie 200 000 egzemplarzy książek, filmów i plakatów.

WSPÓŁPRACA

Zdarza się, że do naszej oferty wydawniczej włączamy publikacje wydane przez inne instytucje lub wydawnictwa, ale powstałe przy naszej współpracy i związane tematycznie z Auschwitz. W tym roku były to:

- *Z Auschwitz do nieba*, publikacja poświęcona świętym i błogosławionym, którzy zginęli w Auschwitz męczeńską śmiercią (wydawnictwo Bernardinum);
- *Zdradzony obywatel. Pamięci Ofiar Holokaustu z Węgier*, polsko-angielsko-węgierski katalog do stałej wystawy węgierskiej znajdującej się na terenie Muzeum (Węgierskie Muzeum Narodowe w Budapeszcie);
- *The Encyclopedia for Righteous Among the Nations Poland*, encyklopedia poświęcona Polakom, którzy otrzymali tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata (Instytut Yad Vashem w Jerozolimie).

Trwa współpraca przy wydaniu następujących pozycji:
- włoska wersja *Kalendarza wydarzeń w KL Auschwitz* Danuty Czech (włoski Narodowy Związek Byłych Deportowanych – ANED);

- portugalska wersja książki *Oświęcim w oczach SS* (wydawnictwo Fronteira do Caos).

ZBIORY BIBLIOTECZNE

W roku 2006 zbiory biblioteczne wzbogaciły się o ponad 1000 książek, czasopism oraz map i liczą ogółem 29057 pozycji. Do najciekawszych części unikalnego zbioru należą tzw. hitleriana – są to prace teoretyków i ideologów nazizmu pozyskane po wojnie z księgozbiorów śląskich. W roku 2006 rozpoczęło ich katalogowanie.

Nowe wydawnictwa kupowane są w księgarniach polskich i zagranicznych oraz sprowadzane z księgarni wysyłkowych. Zakupione książki stanowią około 50% nabytków. Pozostałe nowości pochodzą z darów i wymiany za wydawnictwa własne Muzeum. Czytelnicy korzystają z komputerowych baz danych, katalogów, atlasów, map i wycinków prasowych zgromadzonych w teczках tematycznych.

Zbiory Biblioteki udostępniane są w celach naukowo-badawczych oraz edukacyjnych osobom i instytucjom zainteresowanym, pracownikom naukowym, studentom, dziennikarzom i nauczycielom. Pracownicy Biblioteki służą pomocą w doborze odpowiedniej literatury uczniom, studentom i przewodnikom. Udzielane są informacje rzeczowe, biblioteczne i bibliograficzne. Na potrzeby tak osób indywidualnych, jak i grup przeprowadzane są kwerendy biblioteczne. Biblioteka utrzymuje stały kontakt z wieloma ośrodkami w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych.

Opracowali: dr Jadwiga Badowska-Buczak,
Jadwiga Pinderska-Lech, Jarek Mensfelt

IX. PUBLICATIONS AND LIBRARY

In cooperation with Radom local government, we organized a ceremony on May 8 paying tribute to the people whose memory is perpetuated in the five-volume study, a result of years of research work, *Księga Pamięci. Transporty Polaków do KL Auschwitz z Radomia i innych miejscowości Kielecczyny 1940-1944* [Memorial Books: Transports of Poles to Auschwitz Concentration Camp from Radom and other Localities in the Kielce Region].

SALES FIGURES

We sell our books at several outlets on the grounds of the Museum and online. In 2006, we sold almost 200,000 books, films, and posters.

JOINT PUBLICATIONS

We sometimes offer for sale titles published by other institutions or publishers, but prepared in cooperation with us and connected thematically with Auschwitz. This year, these cooperative ventures included:

- *Z Auschwitz do nieba* [From Auschwitz to Heaven], devoted to the Catholic saints and beatified persons who died as martyrs in Auschwitz (Bernardinum);
- *Zdradzony obywatel. Pamięci Ofiar Holokaustu z Węgier* [The Citizen Betrayed: The Memory of Holocaust Victims from Hungary], a Polish-English-Hungarian version of the catalogue of the Hungarian permanent exhibition at the Museum (Hungarian National Museum in Budapest);
- *The Encyclopedia for Righteous Among the Nations—Poland*, an encyclopedia of Poles who were named Righteous Among the Nations of the World (Yad Vashem Institute, Jerusalem).

The following cooperative publications are forthcoming:
– an Italian version of Danuta Czech's *Kalendarz wydarzeń w KL Auschwitz* [Auschwitz Chronicle] (Italian National Union of Former Deportees—ANED);

– a Portuguese version of *Oświęcim w oczach SS* [Auschwitz in the Eyes of the SS] (Fronteira do Caos publishers).

LIBRARY HOLDINGS

In 2006, over one thousand books, periodicals, and maps were added to the library collection, which now numbers a total of 29,057 items. Among the most interesting parts of this unique collection are the so-called Hitleriana—works by Nazi theorists and ideologues, recovered after the war from collections in Silesia. We began cataloguing them in 2006.

New titles were purchased from Polish and foreign booksellers or by mail order. Fifty percent of the acquisitions were purchased, and the other half donated or exchanged for the Museum's own publications. Readers can use computerized databases, catalogues, atlases, maps, and press cuttings sorted in thematic folders. The Library Holdings are available for research and educational use by interested individuals and institutions, academic faculty, students, journalists, and teachers. Library staff can recommend appropriate material to students and guides. They provide factual and bibliographical information. Library searches can be carried out for individuals and groups.

The library is in contact with many centers for the purpose of interlibrary loans.

**dr Jadwiga
Badowska-Buczak**
kierownik Biblioteki

**Jadwiga Badowska-
Buczak Ph.D.**
Head of Library

Prepared by Jadwiga Badowska-Buczak,
Jadwiga Pinderska-Lech, and Jarek Mensfelt

X. MIĘDZYNARODOWE CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUŚCIE

1

1. Szkolenie dla
wolontariuszy MCEAH

2. Nauczyciele
z państw europejskich
w Publicznym
Gimnazjum nr 2
w Oświęcimiu

Rok 2006 był pierwszym rokiem działania MCEAH w jego nowej strukturze organizacyjnej. Ponieważ Muzeum nie uzyskało zgody na rozpoczęcie prac adaptacyjnych w budynku, który będzie nową siedzibą Centrum, nie był możliwy taki rozwój działalności, który zapewniłby pełną realizację wszystkich zamierzonych celów. Najważniejszymi zmianami jakościowymi, w dużej mierze zrealizowanymi przez MCEAH, było przeformułowanie celów i metodyki działań edukacyjnych oraz przesunięcie akcentów przedsięwzięć edukacyjnych realizowanych w roku 2006 w kierunku współpracy międzynarodowej. Realizowaliśmy również wcześniej sprawdzone formy działań edukacyjnych w zakresie szkoleń uczniów i nauczycieli.

Centrum oparło swoje działania edukacyjne na następujących celach i metodyce nauczania:

- Edukacja dla pamięci historycznej. Realizacja celu poznawczego poprzez zrozumienie historii
- Kształtowanie świadomości historycznej. Realizacja celu kształcącego poprzez umiejętność oceny przyczyn i konsekwencji zdarzeń historycznych
- Budowanie odpowiedzialności obywatelskiej. Realizacja celu wychowawczego poprzez promowanie pozytywnych postaw i przekonań, uczciwych sądów i opinii oraz kształtowanie wrażliwości obywatelskiej

WSPÓŁPRACA, NOWI PRACOWNICY

W roku 2006 skupiliśmy się na rozwijaniu międzynarodowego charakteru Centrum i kontynuowaniu współpracy z tymi organizacjami i instytucjami, które cieszą się uznaniem w świecie i gwarantują wysoki poziom działań. Należą do nich: Instytut Yad Vashem w Jerozolimie, Rada Europy oraz Task Force For International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research. Szczegółne miejsce zajmuje tutaj wieloletnia współpraca z jerozolimskim instytutem. W roku 2006 na zasadzie partnerskiej wymiany grupa polskich pedagogów uczestniczyła w dwutygodniowym seminarium w Yad Vashem, natomiast Muzeum gościło pedagogów z Izraela.

W 2006 roku zatrudnieni zostali między innymi dr Jolanta Ambrosewicz-Jacobs – pracownik naukowy Instytutu Europeistyki UJ, gdzie kieruje Pracownią Badań Holocaustu oraz Pracownią Badań Konfliktów Społecznych. Ponadto jest ona członkiem Rady Programowej Panelu Ekspertów OBWE przy Biurze Instytucji Demokratycznych OBWE. Drugim pracownikiem naukowym zatrudnionym w Centrum od 1 listopada 2006 roku jest dr Piotr Trojański z Akademii Pedagogicznej w Krakowie – współautor pierwszego polskiego programu nauczania i podręcznika do nauczania o Holokauście.

X. THE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST

2

2006 was the first year during which the ICEAH operated in its new organizational structure. Since the Museum did not receive approval to begin adaptation work on the building that will house the Center, the full realization of all the aims for the first year was not possible. However, the most important qualitative changes were introduced for the most part: a reformulation of the goals and methods of education at the Museum and a shifting of emphasis in 2006 to international cooperation. We also continued tried and tested forms of education and training for students and teachers.

The Center based its educational program on the following teaching aims and methods:

- Education for historical **MEMORY** The realization of cognitive goals through an understanding of history;
- Shaping historical **CONSCIOUSNESS** Educating through skill at evaluating the causes and effects of historical events;
- Building civic **RESPONSIBILITY** Character formation through promoting positive attitudes and beliefs, honest judgments and opinions, and shaping a civic sensibility.

COOPERATION, NEW STAFF

In 2006, we concentrated on developing the international nature of the Center and continuing cooperation with organizations and institutions that command respect around the world and guarantee high standards. These include Yad Vashem in Jerusalem, the Council of Europe, and the Task Force For International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research. The many years of cooperation with Yad Vashem are especially important here. In 2006, a group of Polish educators attended a two-week Yad Vashem seminar while the Museum hosted Israeli pedagogues in a partnership-based exchange program.

In 2006, we hired Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, a faculty member in European Studies at the Jagiellonian University, where she directs the Holocaust Research Workshop and the Social Conflicts Research Workshop. She is also a member of the Program Board of the OSCE Experts Panel at the OSCE Democratic Institutions Bureau. On November 1, the Center hired Piotr Trojański of the Pedagogical Academy in Cracow, one of the authors of the first Polish program for teaching and a textbook for teaching about the Holocaust.

1. Training
for ICEAH volunteers

2. Teachers from
European countries
at Public Gymnasium
no. 2 in Oświęcim

X. MIĘDZYNARODOWE CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUŚCIE

1

NAJCIEKAWSZE NOWE PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

• Szkoła letnia dla nauczycieli polskich – „Nauczanie o Holokauście”

Program był wspólnym przedsięwzięciem The Holocaust Memorial Resource and Education Center of Florida, Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie, MCEAH, Muzeum „Galicja” oraz Instytutu Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ze względu na ogromne zainteresowanie nauczycieli odbyła się druga edycja „Szkoły Letniej” w Warszawie we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim. Łącznie w programie wzięło udział 120 nauczycieli z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz działaczy organizacji pozarządowych zajmujących się tematyką Holokaustu, a także przedstawiciele MEN i IPN. Wychodząc naprzeciw zainteresowaniu nauczycieli, partnerzy projektu proponują przekształcenie „Szkoły Letniej” w instytucję realizującą cykliczne szkolenia.

• Współpraca z Fundacją Shoah Uniwersytetu Południowej Kalifornii

Kolejnym projektem międzynarodowym jest współpraca z Instytutem Historii Wizualnej i Edukacji Fundacji Shoah Uniwersytetu Południowej Kalifornii mająca na celu przygotowanie nowoczesnej kompleksowej pomocy dydaktycznej skierowanej do nauczycieli w całej Polsce. Proponowany zestaw edukacyjny ma skłonić polskich uczniów do zadania sobie zasadniczych pytań odnośnie Holokaustu, jak też wskazać wpływ tego wydarzenia zarówno na historię, jak i życie we współczesnej Polsce.

• „Auschwitz – historia, edukacja i symbolika”

Międzynarodowe seminarium dla nauczycieli, które odbyło się w dniach 6-12 września 2006 r. Projekt ten został zrealizowany przez Muzeum i Instytut Pamięci Yad Vashem. W spotkaniu wzięli udział pedagodzy – absolwenci kursów w Yad Vashem.

• Europejski Warsztat dla Nauczycieli „Auschwitz – historia i symbolika”

Odbywał się w dniach od 10-15 września 2006 r. W warsz-

tacie wzięła udział grupa 53 nauczycieli (w tym 30 nauczycieli z państw europejskich, 15 nauczycieli polskich, 4 przedstawiciele z Rady Europy, 1 przedstawiciel z Yad Vashem, 1 przedstawiciel z OSCE, 2 przedstawiciele MEiN).

• Podróż studyjna śladami miejsc pamięci w Niemczech

We wrześniu 2006 r. MCEAH zorganizowało podróż studyjną śladami miejsc pamięci dla polskich nauczycieli, pedagogów oraz przewodników Muzeum. Organizatorami wyjazdu poza MCEAH były: Miejsce Pamięci Ravensbrück, Muzeum i Miejsce Pamięci Sachsenhausen oraz Dom Konferencji w Wannsee.

• W dniach 31 sierpnia – 2 września gościli w Polsce nauczyciele i pedagodzy z Rumunii, którzy uczestniczyli w kolejnej edycji seminarium pt. „Auschwitz – Historia i Symbolika. Edukacja w Miejscu Pamięci”, przygotowanym przez Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście.

Warte podkreślenia jest to, iż pracownicy Muzeum uczestniczyli jako wykładowcy lub organizatorzy w szeregu zagranicznych konferencji seminariów i szkoleń, m.in. w seminariach dla nauczycieli czeskich, węgierskich i rumuńskich, które odbyły się w Terezynie, na Uniwersytecie Cluj oraz w Yad Vashem a także na uniwersytetach Edinboro University w Pensylwanii i Northumbria University w Wielkiej Brytanii.

INTERNET

Priorytetem staje się nauczanie na odległość. Wiele wskazuje na to, że i w przyszłości zagadnienie to będzie traktowane szczególnie. Przygotowana została wersja testowa serwisu informacyjnego całego Muzeum. Docelowo serwis ten składać się będzie z trzech części, odpowiadających trzem przestrzeniom istnienia pojęcia „Auschwitz” – w wymiarze historycznym (serwis: „Historia”), w wymiarze edukacyjnym (serwis: „Edukacja”) oraz w wymiarze instytucjonalnym (serwis: „Muzeum”).

Opracowali: Alicja Białecka, Krystyna Oleksy, Jacek Lech

Krystyna Oleksy
wicedyrektor,
kierownik
Międzynarodowego
Centrum Edukacji
o Auschwitz
i Holokauście

Krystyna Oleksy
Museum Deputy
Director,
Head of the
International Center
for Education
about Auschwitz
and the Holocaust

1. Tzw. Theatergebäude – przyszła siedziba Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście

2. Spotkanie z byłymi więźniami KL Auschwitz podczas seminarium dla nauczycieli europejskich

X. THE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST

2

THE MOST INTERESTING NEW INTERNATIONAL PROJECTS

• Summer School for Polish Teachers—Teaching about the Holocaust

This program is a joint venture among the Holocaust Memorial Resource and Education Center of Florida, Yad Vashem in Jerusalem, the ICEAH, the Galicia Museum, and the European Studies Institute at the Jagiellonian University. Because of the enormous interest, a second Summer School was held in Warsaw in cooperation with Warsaw University. The program involved a total of 120 intermediate and post-intermediate schoolteachers and activists from NGOs involved in Holocaust work, as well as officials from the Ministry of National Education and the National Remembrance Institute. In view of the great interest on the part of teachers, the partners in the project have proposed changing the Summer School into a regular instructional cycle.

• Cooperation with the USC Shoah Foundation

Another international project is cooperation with the University of Southern California Shoah Foundation Institute for Visual History and Education, aimed at developing modern, comprehensive teaching aids for teachers across Poland. The proposed teaching materials would aim at prompting Polish students to ask themselves basic questions about the Holocaust, as well as demonstrating the influence of this event on history and life in contemporary Poland.

• Auschwitz: History, Education, and Symbolism

An international seminar for teachers, held on September 6-12, 2006. Carried out by the Museum and Yad Vashem. Teachers who have completed Yad Vashem courses participated.

• European Workshop for Teachers—Auschwitz: History, Education, and Symbolism

Held September 10-15, 2006. 52 people (15 Polish teachers, 30 teachers from other parts of Europe,

4 Council of Europe officials, a Yad Vashem official, 1 OSCE official, and 2 MEiN officials) participated.

• Memorial Sites in Germany Study Tour

In September 2006, the ICEAH organized a study tour of memorial sites in Germany for Polish teachers and Museum guides. Co-organizers were the Ravensbrueck Memorial, Sachsenhausen Memorial and Museum, and the Wannsee Conference House.

• On August 31 – September 2, teachers and educators from Romania visited Poland and took part in a seminar, part of a series, titled The Symbolism of Auschwitz: Education at Memorial Sites, prepared by the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust.

It is worth noting that Museum staff participated as lecturers or organizers in a range of foreign conferences, seminars, and courses, including courses for Czech, Hungarian, and Romanian teachers at Theresienstadt, the University of Cluj, and Yad Vashem, as well as Edinboro State University in Pennsylvania and Northumbria University in the UK.

INTERNET

Distance learning is becoming a priority. There are many indications that this subject will be treated in a special way in the future. A test version of an IT system for the entire Museum has been prepared. Eventually, this system will be made up of three parts, corresponding to the three spaces in which the concept of "Auschwitz" exists: the historical dimension ("History"), the educational dimension ("Education"), and the institutional dimension ("Museum").

Alicja Biatecka
kierownik Sekcji
Programowej MCEAH

Alicja Biatecka
Head of Section
for Educational
Programs, ICEAH

1. The so-called Theatergebäude, the future headquarters of the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust

2. Meeting with Auschwitz survivors during a seminar for European teachers

Prepared by Alicja Biatecka,
Krystyna Oleksy and Jacek Lech

XI. WOLONTARIAT I PRAKTYKI

1

2

3

Stworzenie systemu zarządzania wolontariatem, stażami absolwentkimi i praktykami studenckimi w Muzeum uważamy za jeden z najważniejszych sukcesów Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokaucie.

Jako pilotażowy projekt w ramach wolontariatu wybrano „Historię Mówioną”, którego celem jest zebranie w ciągu lat 2006-2008 jak największej liczby relacji z byłymi więźniami KL Auschwitz, ich cyfrowe zarchiwizowanie i wykorzystanie w przyszłych inicjatywach Centrum. Rozpoczęcie projektu poprzedziły długie przygotowania, w których skoncentrowaliśmy się na stworzeniu formalno-prawnych i merytorycznych fundamentów przedsięwzięcia. W tym czasie udało się przyswoić wiedzę o użytych w projekcie metodach pracy i technikach nagrywania, archiwizowania i upowszechniania relacji byłych więźniów.

Po opracowaniu założeń projektu i określeniu jego celów, przygotowaniu harmonogramu i kosztorysu, opracowano scenariusz i kwestionariusz wywiadu oraz zasady przygotowywania do niego wolontariuszy. Sporządzono listę byłych więźniów z ich danymi teled adresowymi, tworząc bazę danych na potrzeby projektu.

Spośród nadesłanych 120 zgłoszeń ostatecznie wybrano 76 wolontariuszy: studentów, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli oraz dziennikarzy prasowych i telewizyjnych. Zorganizowano kilka trzydniowych seminariów oraz tygodniowych pobytów szkoleniowych dla wolontariuszy, których podzielono na dwuosobowe zespoły robocze.

Od czerwca do grudnia 2006 r. wolontariusze sfilmowali 93 wywiady z byłymi więźniami. W ramach wolontariatu dokonano także transkrypcji do dokumentów elektronicznych blisko 100 relacji audialnych i tekstowych przechowywanych w archiwum. Przy tej okazji zeskanowano i zdigitalizowano ok. 100 posiadanych przez byłych więźniów notatek, wspomnień, dokumentów, fotografii i przedmiotów świadczących o ich pobycie w KL Auschwitz, które niekiedy były udostępniane wolontariuszom podczas wywiadów. Zarchiwizowano łącznie 30 relacji i rozpoczęto

ich indeksowanie (głównie tworzenie tzw. indeksu rzeczowego relacji).

Projekt „Historia Mówiona” realizowany jest na terenie całej Polski. Z myślą o jego umiędzynarodowieniu nawiązano kontakty z organizacjami prowadzącymi podobne projekty w USA, Niemczech, Rumunii oraz ze szkołami wyższymi i średnimi w Niemczech i Szwecji. Projekt „Historia Mówiona” będzie zrealizowany w zasadniczej części do końca 2008 r.

Bardzo ważny i cenny jest dla nas ciepły odbiór i życzliwość, z jakim spotyka się „Historia Mówiona” wśród byłych więźniów. Zauważają to wolontariusze podczas spotkań i wywiadów, zauważają to także pracownicy Centrum podczas wielu rozmów, kontaktów telefonicznych, a nawet korespondencji listowej.

Pan Włodzimierz Kleszczyński, były więzień obozu, w liście do Muzeum napisał m.in.: „[...] przykro jedynie, że nie mogłem dłużej kontynuować wspomnień i to pomimo upływu ponad sześćdziesięciu lat od zakończenia wojny i odzyskania wolności. Jednak emocje są ciągle żywe i męczące. Proszę przekazać pozdrowienia dla całej grupy wolontariuszy biorących udział w tym przedsięwzięciu.”

PRAKTYKI STUDENCKIE

W odpowiedzi na liczne zapytania studentów z kraju i z zagranicy podjęliśmy wysiłki w celu stworzenia systemu praktyk studenckich. Odpowiedziano m.in. na propozycję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Oświęcimiu przygotowania praktyk w Muzeum dla studentów filologii angielskiej, filologii rosyjskiej, politologii oraz zarządzania i marketingu. Na praktykach przebywali również studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera w Krakowie.

Praktykanci PWSZ w Oświęcimiu odbywali praktyki w prawie wszystkich działach Muzeum. W Centrum przebywali ponadto praktykanci z Uniwersytetu w Cottbus w Niemczech.

Opracował: Jacek Lech

XI. VOLUNTEERS AND WORK-STUDY

4

We regard the creation of a system for administering volunteers, graduate internships, and student work-study experiences in the Museum as one of the greatest successes of the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust.

Spoken History was chosen as a pilot volunteer program. Its goal is to collect, from 2006 to 2008, the greatest possible number of accounts by former Auschwitz prisoners, to archive them in digital form and use them in future Center undertakings. The inauguration of the program was preceded by lengthy preparations during which we concentrated on creating a formal, legal, and quality foundation for the effort. During this time, we managed to master the working methods and recording, archiving, and distribution techniques used in the project for dealing with the accounts by the former prisoners.

After developing the theoretical assumptions for the project and defining its goals, we prepared the scenario and questionnaire for interviews and the routines for preparing the volunteers to conduct them. We drew up a list of former prisoners and their addresses and telephone numbers, thus creating a database for the needs of the project.

From among 120 applications, 76 volunteers were selected—students, teachers, and print and electronic journalists. We organized several 3-day seminars and 1-week training residencies for the volunteers, whom we divided into 2-person working teams.

From June to December 2006, the volunteers filmed 93 interviews with former prisoners. The volunteers also made transcripts for the electronic documentation of nearly 100 audio and text accounts stored in the archives. Approximately 100 notebooks, memoirs, documents, photographs, and objects indicative of imprisonment in Auschwitz, and at present in the possession of the former prisoners, were scanned and digitized after being made accessible to the volunteers during some of the interviews. A total of 30 accounts were archived, and the indexing of them was begun (mainly involving the creation of a subject

index of the accounts).

The Spoken History project is being carried out across Poland. With the idea of internationalizing it, we have made contact with organizations conducting similar projects in the USA, Germany, and Romania, as well as with institutions of higher education and secondary schools in Germany and Sweden. The main part of the Spoken History project will be carried out through the end of 2008. A very important and valuable thing for us is the warm reception and kindness with which former prisoners have received Spoken History. This makes an impression on the volunteers during the meetings and interviews, and is also apparent to Center staff during numerous discussions and telephone calls, and even in written correspondence.

Włodzimierz Kleszczyński, a former prisoner, wrote in a letter to the Museum that “the only thing I felt sorry about was that I could not go on longer with my memories, despite the passage of over 60 years since the end of the war and the recovery of freedom. And yet those emotions are still vivid and tiring. Please convey my greetings to all the volunteers taking part in this effort.”

STUDENT WORK-STUDY EXPERIENCES

In response to numerous inquiries from students in Poland and abroad, we have begun working to set up a system for student work-study experiences. We have responded to proposals from the State Higher Vocational School in Oświęcim for the preparation of work-study at the Museum for students of English, Russian, political science, and administration and marketing. Students from the Jagiellonian University and the Father Józef Tischner Higher School of European Studies in Cracow have also undertaken work-study experiences.

The students from the State Higher Vocational School in Oświęcim have completed work-study experiences in almost all departments of the Museum. Students from the University of Cottbus in Germany have also completed work-study experiences at the Center.

1. ICEAH volunteers talking to Wanda Sawkiewicz, an Auschwitz survivor

2. Volunteer training

3. “Spoken History” project, volunteers interviewing Auschwitz survivors

4. Volunteers at ICEAH

Prepared by Jacek Lech

1

Andrzej Kacorzyk
kierownik
organizacyjny MCEAH

Andrzej Kacorzyk
Executive Head, ICEAH

1. Auschwitz I
– stan obecny

2. Auschwitz II-
Birkenau – stan obecny

Muzeum jest instytucją państwową, bezpośrednio podlegającą Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W dniu 31 grudnia 2006 roku w Muzeum zatrudnionych było 249 osób. Do najbardziej znaczących i zbudowanych komórek organizacyjnych Muzeum należą: Archiwum, Dział Konserwacji, Dział Zbiorów, Dział Wydawnictw, Upowszechniania i Informacji, Dział Historyczno-Badawczy oraz Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście.

Wśród pracowników Muzeum dominują historycy o licznych specjalnościach, konserwatorzy, ale jest także wielu polonistów i pedagogów. W gronie osób wyznaczających kierunki działań Muzeum są: 1 profesor zwyczajny i 13 osób posiadających stopień doktora nauk humanistycznych.

MIĘDZYNARODOWA RADA OŚWIĘCIMSKA

Działalność Muzeum opiniuje powołana przez premiera Międzynarodowa Rada Oświęcimska. Jest ona ciałem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów w zakresie ochrony i zagospodarowania terenów byłego hitlerowskiego obozu zagłady Auschwitz i innych Pomników Zagłady. Rada rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem miejsc pamięci oraz ocenia różne formy działalności (np. wystawy, wydawnictwa,

filmy, przewodniki, oznakowanie i wszelkie formy prezentacji byłych obozów, zadania konserwatorskie). W roku 2006 premier Kazimierz Marcinkiewicz powołał nowy skład Rady na kolejną 6-letnią kadencję. Przewodniczącym Rady Oświęcimskiej został prof. Władysław Bartoszewski.

RADA MUZEUM

Praca Muzeum oceniana jest ponadto corocznie przez Radę powoływaną przez ministra KiDN. Recenzuje ona działalność tej jednostki oraz zatwierdza przedłożone przez Dyrektora plany merytoryczny i finansowy. Rada ocenia także roczne sprawozdanie instytucji.

RADA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUŚCIE

Przy utworzonym w 2005 roku Międzynarodowym Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście działa 10-osobowa Rada, która jest powoływana i odwoływana przez ministra KiDN na wniosek Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. Rada ta skupia się na ocenie i wyznaczaniu kierunków pracy MCEAH.

Opracował: Andrzej Kacorzyk

XII. MUSEUM STRUCTURE

2

The Museum is a state institution, reporting directly to the minister of culture and national heritage.

On December 31, 2006, there were 249 people employed at the Museum. The most significant and largest organizational units at the Museum included the Archives, the Preservation Department, the Collections Department, the Publications and Information Department, the Historical Research Department, and the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust.

As for professional training, historians with various specializations and preservationists dominate, although there are also many graduates in Polish and education. Among the persons responsible for determining the directions of Museum operations, there are one full professor and 13 holders of doctorates in the humanities.

THE INTERNATIONAL AUSCHWITZ COUNCIL

The International Auschwitz Council, appointed by the prime minister, gives opinions on the operations of the Museum. The Council is a consultative body to the Chairman of the Council of Ministers in the field of the protection and use of the grounds of the Auschwitz former Nazi concentration camp and other Holocaust Memorials. The Council reviews problems connected with the functioning of memorial sites, and evaluates various forms of activity (such as exhibitions, publications, films,

guidebooks, signage, and all forms of presentation of the former camps, as well as preservation tasks). In 2006, Prime Minister Kazimierz Marcinkiewicz named a new Council to a 6-year term. Professor Władysław Bartoszewski became the chairman of the International Auschwitz Council.

THE MUSEUM BOARD

Additionally, a board named by the minister of culture and national heritage evaluates the work of the Museum annually. The board delivers an assessment of the institution's operations and must approve the operational and financial plans submitted by the Director, and the annual report.

THE BOARD OF THE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST

A 10-person board, serving at the pleasure of the minister of culture and national heritage on the nomination of the International Auschwitz Council, oversees the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust, which was founded in 2005. The Board concentrates on evaluating and suggesting operational directions for the work of the ICEAH.

1. Auschwitz I,
the present state

2. Auschwitz II-
Birkenau,
the present state

Prepared by Andrzej Kacorzyk

STRUKTURA MUZEUM

MIEDZYNARODOWA RADA OŚWIECIMSKA INTERNATIONAL AUSCHWITZ COUNCIL

Przewodniczący
Chairman:
 prof. Władysław Bartoszewski

Wiceprzewodniczący
Chairman Deputy:
 prof. Israel Gutman

Wiceprzewodniczący
Chairman Deputy:
 Stefan Wilkanowicz

Członkowie
Members:

- Kazimierz Albin
- Rabin Andrew Baker
- Hava Ben Sasson
- Sara Bloomfield
- Piotr M.A. Cywiński
- Manfred Deselaers
- prof. Wacław Długoborski
- Henryk Flug
- Christoph Heubner
- Ołeksandr Jewhenowicz Łysenko
- Agnieszka Magdziak-Miszewska
- Richard Prasquier
- Romani Rose
- Avner Shalev
- Kalman Sultanik
- prof. Józef Szajna
- Leszek Szuster
- Marian Turski
- prof. Jonathan Webber
- Jerzy Wróblewski
- Marek Zajac

MUSEUM STRUCTURE

Z-CA DYREKTORA DS. EDUKACJI MUSEUM DEPUTY DIRECTOR

Krystyna Oleksy

DZIAŁ WYSTAWIENNICZY EXHIBITION DEPARTMENT

Teresa Zbrzeska

BIBLIOTEKA LIBRARY

Jadwiga Badowska

SEKCJA WSPÓŁPRACY Z BYŁYMI WIĘZNIAMI SECTION FOR FORMER PRISONERS' AFFAIRS

Henryk Świebocki

MIEDZYNARODOWE CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUSCIE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST

Krystyna Oleksy
Andrzej Kacorzyk

SEKCJA INFORMACYJNA INFORMATION SECTION

Jacek Lech

SEKCJA DS. PROGRAMOWYCH SECTION FOR EDUCATIONAL PROGRAMS

Alicja Białecka

SEKCJA OBSŁUGI ODWIEDZAJĄCYCH VISITORS SERVICES SECTION

Antoni Stańczyk

RADA MUZEUM MUSEUM COUNCIL

Przewodniczący

Chairman:

prof. dr hab. Bohdan Rymaszewski

RADA MIEDZYNARODOWEGO CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUSCIE

COUNCIL OF THE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST

Przewodniczący

Chairman:

Stefan Wilkanowicz

Wiceprzewodniczący

Chairman Deputy:

Piotr M.A. Cywiński

Wiceprzewodniczący

Chairman Deputy:

prof. Jonathan Webber

Członkowie

Members:

Barbara Engelking-Boni

Gideon Greif

Serge Klarsfeld

Harriet Lewis

Piotr Paziński

Marcello Pezetti

Motti Shalem

XIII. FINANSE

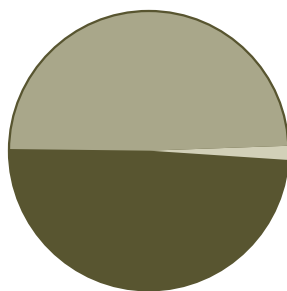
Fundusze Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau pochodzą przede wszystkim z dwóch źródeł:

- **środków przyznawanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,**
- **przychodów własnych.**

Doraźną pomocą dla Muzeum są środki innych rządów oraz fundacji prywatnych. Są one przeznaczane głównie na konkretne działania konserwatorskie, wydawnicze, naukowo-badawcze i edukacyjne.

W roku 2006 budżet Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau wyniósł 21 milionów zł. (ok. 5,2 milionów euro). Jego struktura przedstawia się następująco:

- dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na wydatki bieżące oraz na konkretne wydatki majątkowe 10 289 000 złotych;
- przychody własne Muzeum 10 205 000 zł;
- przychody ze środków zagranicznych 266 000 zł.

- Dotacja MKiDN
- Przychody własne Muzeum
- Fundacje Zagraniczne

Czynnikiem wyróżniającym Muzeum spośród wielu innych placówek muzealnych jest 50% udział przychodów własnych w budżecie całej instytucji.

W tym roku bardzo istotnym było przekazanie przez MKiDN dotacji przeznaczonej na wykonanie zintegrowanej muzealnej sieci komputerowej. W niedalekiej przyszłości sieć ułatwi komunikację Muzeum z odbiorcami zewnętrznymi oraz poprawi komunikację wewnętrzną Muzeum.

- Dotacja MKiDN na wydatki bieżące oraz przychody własne przeznaczona była na pokrycie kosztów utrzymania Muzeum oraz realizację zadań statutowych.
- Fundacja Ronalda Laudera wsparła największe przedsięwzięcie realizowane ze środków zagranicznych. Był to kolejny etap bardzo istotnych prac konserwatorskich przy ruinach komór gazowych i krematoriów nr II i III.
- Dzięki pomocy Fundacji Shoah z Francji w 2006 roku kontynuowano prace nad francuskojęzyczną wersją 5-tomowej monografii KL Auschwitz.
- Ze środków pochodzących z Landów Republiki Federalnej Niemiec rozpoczęto prace nad wydaniem polsko-niemiecko-angielskojęzycznej publikacji poświęconej konserwacji ogrodzenia obozowego.
- Ponadto w 2006 roku Muzeum otrzymało środki na działalność wydawniczą od Fundacji „Für die Zukunft lernen - Verein zur Erhaltung der Kinderbaracke Auschwitz Birkenau e. V.”.
- W budżecie Muzeum znalazły się również dary pieniężne pochodzące od osób indywidualnych.

Niektóre prace konserwatorskie, działania edukacyjne, wydawnicze i upowszechnieniowe prowadzi współpracująca ściśle z Muzeum Fundacja Pamięci Ofiar Obozu Zagłady Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. W ubiegłym roku przeznaczyła ona na te cele ponad 1. 300.000 zł. Pilnym problemem do rozwiązania jest kwestia systemowego pozyskiwania funduszy zewnętrznych, przede wszystkim w ramach Unii Europejskiej, na utrzymanie i funkcjonowanie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Opracowała: Małgorzata Mentelska

Małgorzata Mentelska
Główny Księgowy

Małgorzata Mentelska
Chief Accountant

Miejsce Pamięci i Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau to zobowiązanie pamięci i edukacji przyszłych pokoleń całego świata.

Każdą instytucję i każdą osobę dobrej woli, pragnącą wesprzeć trud utrzymania, konserwacji i udostępniania tych najbardziej wymownych, autentycznych śladów Holokaustu i ludobójstwa, prosimy o kontakt:

**PAŃSTWOWE MUZEUM AUSCHWITZ-BIRKENAU
W OŚWIĘCIMIU**

ul. Więźniów Oświęcimia 20, 32-603 Oświęcim

Tel. +48 33 844 8003, Fax. +48 33 843 18 62

e-mail: muzeum@auschwitz.org.pl

Nr konta bankowego: 1512401170111100004185907

Bank PEKAO S.A. O/Bielsko-Biała

SWIFT CODE: PKOPPLWBBI

XIII. FINANCES

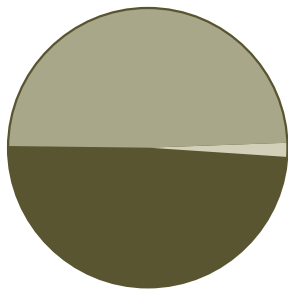
The Auschwitz-Birkenau State Museum has two primary sources of funding:

- funds appropriated by the Ministry of Culture and National Heritage (MCNH), and
- the Museum's own income.

The Museum receives one-time funding from other governments and private foundations. This money is mostly assigned to specific preservation, publication, research, and educational tasks.

In 2006, the budget of the Auschwitz-Birkenau State Museum was 21 million Polish zloty (PLN) (approximately 5.2 million euro). It was structured as follows:

- appropriation from the Ministry of National Heritage and Culture for current expenses and specific capital expenditures: 10,289,000 PLN;
- income generated by the Museum: 10,205,000 PLN;
- funding from outside Poland: 266,000 PLN.

- Appropriation from the Polish Ministry of Culture
- Income generated by the Museum
- Funding from outside Poland

The fact that the Museum generates enough income of its own to cover 50% of its budget is exceptional when compared with the performance of many other museums.

The fact that the MCNH appropriated funding this year for an integrated Museum computer network is highly significant. The day is not far off when this network will enable the Museum to interact better with outside users, and also improve communications within the institution.

- The MCNH appropriation for current expenses and the Museum's own income are used to cover the costs of running and maintaining the Museum and meeting its statutory obligations.
- The Ronald Lauder Foundation has supported the largest of the tasks accomplished with foreign funding. This was the continuation of the crucial conservation work on the ruins of crematoria and gas chambers II and III.
- Help from the Shoah Foundation in France made it possible to continue work in 2006 on the French-language version of the 5-volume Auschwitz monograph.
- Funding from the German Federal States (Laender) underwrote the beginning of work on the publication of a Polish-German-English volume devoted to the conservation of the camp fencing.
- In 2006, the Museum also received assistance for its publishing plans from the Für die Zukunft lernen—Verein zur Erhaltung der Kinderbaracke Auschwitz Birkenau e. V. foundation.
- The Museum budget also included monetary donations from individuals.

The Auschwitz-Birkenau Death Camp Victims Memorial Foundation in Oświęcim, which cooperates closely with the Museum, underwrites some preservation work, educational programs, publications, and information resources. Last year, the Foundation assigned over 1.3 million zł. to such goals.

A problem requiring urgent action is the systematic obtaining of external funds, above all within European Union frameworks, for the maintenance and functioning of the Auschwitz-Birkenau State Museum.

Prepared by Małgorzata Mentelka

The Auschwitz-Birkenau Memorial and Museum
is an obligation to remember and to educate future generations all over the world.

All institutions and individual people of good will who desire to support the effort of maintaining and preserving these most eloquent and authentic traces of the Holocaust and genocide, and making them available to the world, are asked to contact:

AUSCHWITZ-BIRKENAU STATE MUSEUM IN OŚWIĘCIM

ul. Więźniów Oświęcimia 20, 32-603 Oświęcim, Poland

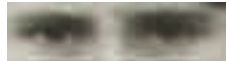
Tel. +48 33 844 8003, Fax. +48 33 843 18 62

e-mail: muzeum@auschwitz.org.pl

Bank Account: 151240117011100004185907

Bank PEKAO S.A. O/Bielsko-Biała

SWIFT CODE: PKOPPLPWBI

KONTAKT

I.p.	Imię i nazwisko Name	Funkcja Position	Telefon/Fax Telephone and fax number	E-mail
1.	Piotr M. A. Cywiński	Dyrektor Muzeum Museum Director	+ 48 33 844 8003/4; + 48 33 843 1862	piotr.cywinski@auschwitz.org.pl
2	Teresa Świebocka	Wicedyrektor Deputy Museum Director	+ 48 33 844 8188 + 48 33 843 1862	muzeum@auschwitz.org.pl
3	Krystyna Oleksy	Wicedyrektor Deputy Museum Director	+ 48 33 844 8188 + 48 33 843 1862	muzeum@auschwitz.org.pl
4	Małgorzata Mentelska	Główna Księgowa Chief Accountant	+ 48 33 844 8080 + 48 33 843 1862	muzeum@auschwitz.org.pl
5	prof. dr hab. Wacław Długoborski	Kurator naukowy Academic Curator	+48 33 844 8040	muzeum@auschwitz.org.pl
6	Piotr Setkiewicz	Kierownik Archiwum Head of Archives	+48 33 844 8007	piotr.setkiewicz@auschwitz.org.pl
7	Franciszek Piper	Kierownik Działu Historyczno-Badawczego Head of Research Department	+48 33 844 8039	historia@auschwitz.org.pl
8	Igor Bartosik	Kierownik Działu Zbiorów Head of Collections Department	+48 33 844 8015	muzeum@auschwitz.org.pl
9	Ewa Bazan	Informacja o byłych więźniach Office for Information on Former Prisoners	+48 33 844 8009	archiwum@auschwitz.org.pl
10	Krzysztof Antończyk	Kierownik Sekcji Komputerowej/ Repozytorium Cyfrowe Head of Digital Repository	+48 33 844 8090	krzysztof.antonczyk@auschwitz.org.pl
11	Rafał Pióro	Kierownik Działu Konserwacji Head of Preservation Department	+48 33 844 8020 +48 33 844 8023	rafal.pioro@auschwitz.org.pl
12	Jolanta Banaś	Kierownik Pracowni Konserwatorskiej Head of Preservation Studios	+48 33 844 8171	jolanta.banas@auschwitz.org.pl
13	Jadwiga Pinderska-Lech	Kierownik Działu Wydawnictw, Upowszechniania i Informacji Head of Publications & Information Department	+48 33 844 8054	jadwiga.lech@auschwitz.org.pl
14	Katarzyna Nowak	Redakcja biuletynu „Pro Memoria” „Pro Memoria” Editorial Secretary	+48 33 844 8057	katarzyna.nowak@auschwitz.org.pl
15	Jadwiga Badowska-Buczak	Kierownik biblioteki Head of Library	+48 33 844 8060	muzeum@auschwitz.org.pl
16	Krystyna Oleksy	Kierownik Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście (MCEAH) Director of the International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust (ICEAH)	+48 33 844 8188 +48 33 844 8063	muzeum@auschwitz.org.pl edukacja@auschwitz.org.pl

CONTACT

I.p.	Imię i nazwisko Name	Funkcja/ Position	Telefon/Fax Telephone and fax number	E-mail
17	Teresa Zbrzeska	Kierownik Działu Wystawienniczego Head of Exhibition Department	+48 33 844 8049 +48 033 844 8052	muzeum@auschwitz.org.pl
18	Andrzej Kacorzyk	Kierownik Organizacyjny MCEAH Executive Head ICEAH	+48 33 844 8063 +48 33 844 8067	edukacja@auschwitz.org.pl andrzej.kacorzyk@auschwitz.org.pl
19	Alicja Białecka	Kierownik Sekcji Programowej MCEAH Head of Section for Educational Programs ICEAH	+48 33 844 8062	alicja.bialecka@auschwitz.org.pl
20	Jacek Lech	Kierownik Sekcji Informacyjnej MCEAH Head of Information Section ICEAH	+48 33 844 8128	jacek.lech@auschwitz.org.pl
21	Elżbieta Myrdko	Specjalista ds. wolontariatu MCEAH Volunteers Project Specialist ICEAH	+48 33 844 8043	elzbieta.myrdko@auschwitz.org.pl
22	Antoni Stańczyk	Kierownik Sekcji Obsługi Odwiedzających MCEAH Head of Visitors Services Section ICEAH	+48 33 844 8096 +48 33 843 2227	edu.visit@auschwitz.org.pl
23	Wanda Hutny	Obsługa Ekip Filmowych MCEAH Camera's Crews Service ICEAH	+48 33 844 8097 +48 33 843 2227	edu.visit@auschwitz.org.pl
24	Jadwiga Dąbrowska	Sekcja ds. kontaktów z byłymi więźniami Section for Former Prisoners' Affairs	+48 33 844 8110	muzeum@auschwitz.org.pl
25	Zofia Błaszczynska	Kierownik Administracji Head of Administration Department	+48 33 844 8065	muzeum@auschwitz.org.pl
26	Adam Kukła	Komendant Służby Ochrony Muzeum Head of Museum Security	+48 33 844 8085	muzeum@auschwitz.org.pl
27	Marek Giżycki	Specjalista ds. OC Civil Security Inspector	+48 33 844 8115	muzeum@auschwitz.org.pl
28	Wojciech Pióro	Specjalista ds. BHP Health and Safety Inspector	+48 33 844 8114	muzeum@auschwitz.org.pl
29	Anna Pióro	Kadry Human Resources	+48 33 844 8112	muzeum@auschwitz.org.pl
30	Bartosz Bartyzel	Specjalista ds. PR Public Relations Officer	+48 33 844 8043	bartosz.bartyzel@auschwitz.org.pl
31	Jarek Mensfelt	Rzecznik Prasowy Museum Spokesman	+48 33 844 8058	jarek.mensfelt@auschwitz.org.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

WSTĘP INTRODUCTION Piotr M. A. Cywiński	4
I. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ROKU 2006 MOST IMPORTANT EVENTS 2006 Bartosz Bartyzel, Jarek Mensfelt	6
II. WIZYTA PAPIEŻA BENEDYKTA XVI W AUSCHWITZ POPE BENEDICT XVI'S VISIT TO AUSCHWITZ Teresa Świebocka	20
III. STATYSTYKA ODWIEDZIN VISITOR STATISTICS Antoni Stańczyk	22
IV. KONSERWACJA PRESERVATION Rafał Pióro, Jolanta Banaś	24
V. ZBIORY COLLECTIONS Igor Bartosik	28
VI. ARCHIWUM ARCHIVES Piotr Setkiewicz, Krzysztof Antończyk	32
VII. WYSTAWY EXHIBITIONS Teresa Zbrzeska	36
VIII. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA SCHOLARLY RESEARCH Franciszek Piper	40
IX. WYDAWNICTWO I BIBLIOTEKA PUBLICATIONS AND LIBRARY Jadwiga Badowska-Buczak, Jadwiga Pinderska-Lech, Jarek Mensfelt	42
X. MIĘDZYNARODOWE CENTRUM EDUKACJI O AUSCHWITZ I HOLOKAUŚCIE THE INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION ABOUT AUSCHWITZ AND THE HOLOCAUST Krystyna Oleksy, Alicja Białecka, Jacek Lech	48
XI. WOLONTARIAT I PRAKTYKI VOLUNTEERS AND WORK-STUDY Jacek Lech	52
XII. STRUKTURA MUZEUM MUSEUM STRUCTURE Andrzej Kacorzyk	54
XIII. FINANSE FINANCES Małgorzata Mentelska	58
KONTAKT CONTACT	60
DARCZYŃCY DONORS	63

DARCZYŃCY
DONORS

THE RONALD S. LAUDER FOUNDATION
USA

DAS LAND NIEDERSACHSEN
DEUTSCHLAND

GRAND CIRCLE FOUNDATION
USA

FONDATION POUR LA MÉMOIRE DE LA SHOAH
FRANCE

FÜR DIE ZUKUNFT LERNEN – VEREIN
ZUR ERHALTUNG DER KINDERBARACKE
AUSCHWITZ BIRKENAU E.V.
DEUTSCHLAND

ZEICHEN DER HOFFNUNG – ZNAKI NADZIEI
DEUTSCHLAND

FUNDACJA PAMIĘCI OFIAR OBOZU ZAGŁADY
AUSCHWITZ-BIRKENAU W OŚWIĘCIMIU
POLSKA

MEMORIAL HALL TO VICTIMS
OF THE NANJING MASSACRE
CHINA

M e m o r i a l
Auschwitz

Birkenau
M i e j s c e P a m i ę c i

www.auschwitz.org.pl